

SAMO ZDRAVI IN ZA DELO ZMOŽNI KMEČKI PROIZVAJALCI IN DELAVCI SO POROK NAŠE BODOČNOSTI

Izenačimo zdravstvene pravice med delavci in kmeti

Zavarovanci skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Celje in skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Celje bodo 19. IN 20. NOVEMBRA 1972 skupno z zavarovanci drugih skupnosti v Sloveniji odločali o tem, da bi se zdravstveno varstvo kmetov izenačilo z zdravstvenim varstvom delavcev.

S tem bomo zmanjšali socialne razlike med našimi državljani, kajti tako bosta pred zdravnikom v ambulantni in bolnišnici kmečki in delavski zavarovanec enakopravna in enaka.

Pri izenačevanju pravic iz zdravstvenega varstva bodo nastali večji stroški kot doslej, ki jih bodo pokrivala deloma družbenopolitične skupnosti (republiška in občine) in deloma iz dohodka delovnih organizacij, pri čemer pa ne bodo prizadeti osebni dohodki zaposlenih. Praktično to pomeni, da se stopnja prispevka zviša za 0,45 %, ki bi se plačevala iz dohodka delovnih organizacij.

Prispevek 0,45 % bi se plačeval iz povečane sedanje stopnje za nesreče pri delu in poklicna obolenja iz dohodka delovnih organizacij. Če bi namreč za 0,45 % obremenili bruto osnovo osebnih dohodkov, bi s tem povečali bruto osnovo tudi vsem ostalim koristnikom, ki se financirajo iz bruto osebnih dohodkov (proračuni, otroško varstvo, pokojninsko-invalidsko zavarovanje itd.).

Predvidena stopnja 0,45 % je dokončna in je po referendumu ni mogoče zviševati. Tudi za naslednja leta se ne bi smela povečevati — celo nasprotno, bodo morali kmetje sami nositi bremena večjih stroškov, kar jih mora siliti k večji lastni ekonomski moči. Seveda pa bo tudi družba odnosno družbenopolitične skupnosti morale še nadalje nositi del bremen za socialno ogroženo kategorijo kmetov.

Prepričani smo, da boste vsi delavski in kmečki zavarovanci GLASOVALI ZA IZENACENJE PRAVIC IZ ZDRAVSTVENEGA VARSTVA DELAVCEV IN KMETOV.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje
Celje

V parku pred vhodom v zgradbo kmetijskih šol v Mariboru stoji ta simbol kmetijstva.

*Vsem bralcem
čestitamo
za dan republike
29. november*

V TEJ STEVILKI PREBERITE:

INFORMACIJA O DELU SAMOUPRAVNIH ORGANOV
OB SVETOVNEM DNEVU VARČEVANJA
POROČILO O ŠTIPENDIRANJU IN DODELITVI STATUSA
IZREDNIH STUDENTOV
KRIŽEM PO SEVERNI ITALIJI

PODJETNISKI PREDPISI:

PRAVILNIK O IZVEDBI PRIPRAV ZA SPLOŠNI LJUDSKI
ODPOR
PRAVILNIK O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI PRAVI
NIKA O DELITVI OSEBNIH DOHODKOV

PRILOGA:

RAZSTAVA HME LJAR LETNIKA 1972
HERBICIDI V HME LJARJIŠČIH
GLOBOKO RAHLJANJE HME LJARJIŠČ POSTALO REDEN
AGROTEHNIČEN UKREP

INFORMACIJA O DELU SAMOUPRAVNIH ORGANOV V PODJETJU

20. seja odbora za poslovne zadeve.

Bila je 25. avgusta 1972. Obravnavala je naslednje zadeve:

1. V prvi točki je bilo podano poročilo o izvrševanju sklepov 17., 18. in 19. seje in ugotovljeno, da so bili vsi izpolnjeni.

Sklenjeno je bilo, da se sredstva za pomoč Pomurju nakažejo takoj, to je pred sklepom seje delavskega sveta podjetja.

Sklenjeno je tudi, da se cenik za storitve aranžerskega oddelka delno spremeni.

2. Rebalans plana za 1. 1972

Glavni direktor tov. Veljko Križnik je na podlagi analize polletnega obračuna poslovanja podjetja in predlogov SOZD predlagal rebalans plana za podjetje in za posamezne DE/O.

V razpravi so kritično obravnavali poslovanje SOZD Vital.

Na podlagi poročila in razprave odbor sprejme naslednji rebalans za podjetje:

Celotni dohodek 867 milijonov, variabilni stroški se od planiranih 722 milijonov povečajo na 730 milijonov, fiksni stroški se od planiranih 117 milijonov povečajo na 120 milijonov, dohodek se od planiranega 109 milijonov zmanjša na 106 milijonov in dobiček od planiranega 18 milijonov zmanjša na 16 milijonov. Vskalkulirani OD se planirajo v višini 68,7 milijona.

Imenovana je bila komisija za pregled poslovanja DE Vital in izdelavo poročila s predlogi ukrepov do 30. septembra 1972. Komisija po potrebi pritegne k delu tudi zunanje strokovnjake, še posebej pa vodstvene in strokovne

delavce SOZD Vital. Odbor je sprejel še druge konkretne naloge za delo komisije.

3. Investicijske naložbe

Na predlog SOZD: Vital, Mešalnice krmil, Mleko in Mesnine je odbor odobril naslednje investicijske naložbe in določil vire financiranja.

1) Vital — obzidava obstoječe pokrite lope v sestavi zgradbe predelave sadja v Mestinju za skladiščenje matičnih sokov. Adaptacija te zgradbe je predvidena v potrjenem investicijskem programu zgradbe predelave. Predračunska vrednost adaptacije znaša 165.000 din in se mora izpeljati takoj.

2) Mešalnica krmil — Nakup in montaža 5 silosov po 50 ton za krmila in nakup 20-tonske avtomatske tehnične. Naložba je zajeta v načrtu investicij za 1. 1972, proračunska vrednost znaša 1.531.000 din.

Nabava in montaža v 1972. letu.

3) Mleko Celje — Odobri se nabava polnilnega stroja za jogurt zaradi dolgega dobavnega roka. Približna vrednost te investicije znaša 870.000 din in bremenijo investicijska sredstva SOZD Mleko v 1. 1973.

4) Mesnine Celje — Odobri se nakup raznih strojev za potrebe klančnice in predelave v skupnem znesku 1.311.000 din.

4. Glavni direktor je obrazložil ustanovitveno pogodbo Ljubljanske banke. Odbor je sklenil, da se jo predlaga v potrditev DSP. Glede na kratek rok je bil sprejet sklep, da se pogodba lahko podpisuje takoj. Za predstavnika podjetja na zboru upravljalcev ban-

ke je bil imenovan glavni direktor Veljko Križnik.

5. Na predlog pomočnika glavnega direktorja za finančno področje tov. Ernesta Marinca odbor za poslovne zadeve sklene, da se sistemizira novo DM »referent za hranilno in kreditno poslovanje«. Določene so bile tudi zahteve DM.

Obravnavana je bila tudi problematika glede novih predpisov o prometnem davku. Sprejeto je bilo priporočilo, da kontrolni odelek spremlja te predpise in po potrebi daje pojasnila in informacije, dokler se pravna služba ne ojača.

21. seja

odborna za poslovne zadeve

1. Vsi sklepi 20. seje so v roku je bila 13. oktobra 1972. Obravnavala je naslednje zadeve: izpolnjeni oziroma so v izvajanju.

2. Tov. Marjan Drobne, vodja EAO, je podal poročilo o poslovnem uspehu podjetja za obdobje januar—avgust 1972. Poročilo o osemmesečnem poslovnem uspehu in drugo problematiko so že obravnavali z direktorji in upravniki DE/O, kakor tudi predlagali ukrepe za izboljšanje poslovanja do konca leta in v letu 1973.

Odbor je informacijo o poslovanju in poslovnem uspehu podjetja in tudi predlagane ukrepe na posvetovanju direktorjev in upravnikov SOZD/DE potrdil.

3. Pomočnik gl. direktorja za fin. področje tov. Ernest Marinc je predlagal oziroma obrazložil načrt priliva in porabe deviznih sredstev za leto 1972. Po obširni razpravi je odbor sprejel program priliva in porabe konvertibilnih deviznih sredstev za 1. 1972 za podjetje kot celoto in za vsako DE/O posebej.

Odbor je s konkretnimi sklepi določil način poslovanja, vire, ob-

veznosti in pogoje za koriščenje deviznih sredstev.

5. Pomočnik gl. direktorja tov. Karel Kač je dal obširno informacijo o integracijskih procesih kmetijskih delovnih organizacij v SR Sloveniji. V razpravi so se obravnavale razne oblike integracij kot so: poslovno tehnično sodelovanje, razvoj skupnih tehnoloških služb, skupna nabava in prodaja, elektronska obdelava podatkov, nastop do bank, enotni odnosi do kmetov kooperantov, skupna vlaganja itd.

Poudarjeno je bilo, da se naj vodijo razgovori z zainteresiranimi gospodarskimi organizacijami predvsem na tistih področjih, kjer imamo vsi skupne interese in nas povezujejo. Predlagamo tudi, da vodijo banke takšno poslovno politiko pri vlaganju sredstev, ki daje podporo in financira tiste programe, ki bodo pozitivno vplivali na predvidene integracijske procese kmetijskih delovnih organizacij.

6. Na predlog pomočnika gl. direktorja za razvojna področja tov. Zvoneta Pelikana sklene odbor, da se predračunska vrednost letošnje investicije v predelavo sadja v Mestinju poviša na 315.264 din.

Odobrijo tudi oziroma dajo predhodno odobritev za izgradnjo nove delovne hale za DE Strojna postaja. Izgradnja te hale je nujna zaradi obveznosti strojne postaje, za izdelavo oziroma montažo obiralnih strojev in drugih raznih priključkov za kmetijske stroje.

7. Odbor potrdi informacijo gl. direktorja o finančnem poslovanju našega predstavništva na Dunaju oziroma podjetja HMEZAD — TRADE, Agrarprodukte Ausenhandelsgesellschaft m. b. H. in določi uporabo ustvarjenega dohodka iz tega poslovanja.

Seja delavskega sveta podjetja

Bila je 30. septembra 1972.

Obravnavali so obširni dnevni red in sprejeli naslednje sklepe:

1. Potrdili so poročilo o izvajanju sklepov zadnje seje s popravkom 12. točke sklada skupne porabe.

2. Potrdili so pravilnik o spremembi in dopolnitvi pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in sicer 28. člen, nov člen 28 a, 72. člen.

Pravilnik je posebej objavljen v prilogi »Podjetniški predpisi«.

3. Sprejeli in potrdili so Pravilnik o organizaciji in izvedbi priprav za splošni ljudski odpor.

Pravilnik je objavljen v prilogi »Podjetniški predpisi«.

4. V skladu z 9. členom Pravilnika o organizaciji in izvedbi priprav za splošni ljudski odpor je delavski svet imenoval štab civilne zaščite, ki ga sestavljajo:

1. Vogrinc Franc,	— predsednik
sekretar obrata	
Kmetijstvo Zalec	
2. Zupanek Janko,	— namestnik
varnostni inženir	
3. Jug Vinko,	— član
vodja PE v SP	
4. Vrabčič Tone,	— član
dr. vet. DE KO	
5. Marolt Jožko,	— član
ing. agr.	
6. Grm Anton,	— član
pom. dir. Mesnine	
7. Podobnik Jože,	— član
skladiščnik	

Naloge štaba so določene v 23. členu Pravilnika.

5. Zaradi prenehanja delovnega razmerja predsedniku in enemu članu komisije

za zaščito delovnih dolžnosti, DS izvoli novega predsednika, namestnika in enega člana.

Sestav komisije je naslednji:

1. Speglič Franc — predsednik
2. Savinec Franc — namestnik
3. Zatlter Viktor — član, od decembra dalje Tekavc Marija
4. Janežič Rudi — namestnik
5. Kučer Alojz — član
6. Benčina Jože — namestnik

Delavskemu svetu je bilo podano poročilo o dosedanjem delu na realizaciji prilagoditve organizacije podjetja določbam 21. in 22. ustavnih dopolnil.

Delavski svet je sprejel poročilo in za dokončno izvedbo nalog imenoval komisijo, ki jo sestavljajo:

1. Savinec Franc, SS, predsednik
2. Dermol Ludvik, VT, član
3. Uraniek Mile, HS, član
4. Smodiš Feliks, VI, član
5. Verstovšek Franc, KZ, član
6. Križnik Veljko, gl. dir., član
7. Hruševa Alojz, ML, član
8. Plaskan Vlado, KO, član
9. Liliija Alojz, KO, član
10. Bobovnik Mišo, HM, član
11. Kolenc Vinko, KZ, član
12. Kač Karel, SS, član
13. Franko Jože, ME, član
14. Strašek Zvonko, KS, član
15. Šoster Majda, MK, član
16. Ogriz Lovro, GO, član
17. Jager Vlado, GS, član
18. Goršek Zdravko, SP, član
19. Zigon Zdravko, KR, član
20. Marinc Ernest, SS, član
21. Korber Vid, SM, član

Naloge komisije so:

— da predlaga, katere organizacije združenega dela v podjetju naj pridobijo status TOZD,

— da pripravi osnutek besedila samoupravnega sporazuma,

— da sprejme stališče glede razmejitve sredstev med TOZD,

— in da organizira razpravo v TOZD.

Komisija si postavi načrt dela tako, da v decembru t. l. temeljne organizacije združenega dela sprejmejo dokončno samoupravni sporazum o združitvi.

7. Na predlog glavnega direktorja sklene DS, da ga v njegovi odsotnosti zamenjuje njegov pomočnik Karel Kač.

8. Zaradi odhoda iz podjetja oziroma iz SOZD Vital 4 članov sveta te enote, sprejme DSP naslednje sklepe:

- a) razpišejo se nadomestne volitvi za 4 člane sveta SOZD Vital za 30. oktober 1972;
- b) za izvedbo volitev se imenuje volilna komisija z nalogo, da izvede volitve v skladu z zakonskimi predpisi, potrdi kandidatno listo, določi volišča in imenuje volilne odbore, izda potrdilo o izvolitvi in objavi rezultat volitev;
- c) za izdelavo volilnih seznamov se imenuje komisija, ki ima nalogo, da izdela skupen volilni seznam in seznam po voliščih, objavi volilni seznam in da eventualne pripombe dopolnjuje ter izdela glasovalne listke;
- č) pooblasti se direktorja SOZD Vital in predsednika sindikalne podružnice, da skliče zbor delovne skupnosti za predlaganje kandidatov.

9. Delavskemu svetu je bilo predlagano v potrditev več ustanovitvenih pogodb raznih poslovnih združenj in drugih asociacij v katerih je Kombinat Hmezad član.

1. Potrdi se pogodba o ustanovitvi Ljubljanske banke in obenem sprejme izjava, da podjetje sprejme riziko za poslovanje (Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

njene podružnice oziroma banke kot celote.

Pogodba je že na podlagi sklepa odbora za poslovne zadeve podpisana. Za predstavnika podjetja je imenovan tov. Veljko Križnik, glavni direktor.

Na podlagi sredstev, ki jih ima podjetje v skladu upravljalcev banke, depozitov vezanih na 1 leto in povprečnih avisto sredstev ima podjetje v organih banke 48 glasov.

2. Potrdi se pogodba o ustanovitvi Kmetijskega poslovnega združenja v Ljubljani in njegov statut. Pooblašča se glavnega direktorja, da podpiše to pogodbo.

3. Potrdijo pogodbo o poslovnem združevanju in ustanovitvi poslovnega združenja za proizvodnjo močnih krmil v Ljubljani. Sodelovanje podjetja v tem združenju je preko SOZD Mešalnice krmil.

Pooblašča se direktorja SOZD Petkovskega ing. Pera, da podpiše pogodbo, za predstavnika v upravnem odboru imenujejo Petkovskega Pera, za njegovega namestnika Majdo Soster.

4. Potrdijo pogodbo o ustanovitvi poslovnega združenja za čebelarstvo Jugoslavije v Beogradu. Podjetje izvaja članstvo preko SOZD Sadjarstvo Mirošan. Pogodbo podpiše Korber ing. Vid, za člana v združenju oziroma predstavnika pa imenujejo Ivana Brgleza, vodjo čebelarstva v tej enoti.

5. Potrdijo vključitev podjetja v članstvo FONDA ZA NAPREDEK PROIZVODNJE prodaje živine in živalskih proizvodov v Beogradu.

6. Na predlog SOZD Vital sklene DSP da podjetje izstopi iz članstva poslovnega združenja »Agroprodukt« v Beogradu.

7. Delavski svet sprejme pogojni sklep, da podjetje odstopi od splošnega sporazuma kmetijskih industrijskih kombinatov Jugoslavije s sedežem v Beogradu.

10. Delavski svet je na predlog posameznih SOZD sprejel več sklepov za razširitev predmeta poslovanja za podjetje in posamezne poslovne enote, ki stopajo v poslovna razmerja. Odboril je tudi premetitev sedeža prodajnega območja za Ljubljano in za Zagreb ter ukinitve več prodajal, ki delajo v sklopu SOZD Vital in SOZD Mesnine.

Glede na stalno menjavo poslovnega predmeta in ustanovitvi oziroma ukinitvi poslovalnic, sklene DSP, da o tem odloča v bodoče Odbor za poslovne zadeve.

11. Na pritožbo Marka Škoberneta, delavca iz SOZD Mesnine na odločbo komisije za zaščito delovnih dolžnosti z dne 15. 9. 1972, s katero je bil izključen iz delovne skupnosti je DSP sklenil, da komisija ponovno razpiše razpravo ter zasliši pričo Antona Krneža, glede na navedbe, ki jih je podal Marko Škoberna na seji DSP in nato ponovno odloči o višini izrečenega ukrepa.

12. Delavski svet odobri najetje kredita za kreditiranje individualnih kmetijskih proizvajalcev, v višini 2,148.654 din od Poslovnega združenja zveze hranilno kreditnih služb Slovenije. Kreditiranje teče preko Hranilnice in posojilnice KK Hmezad.

13. Ob zaključku seje je DSP obravnaval problematiko poslovanja za prvih 8 mesecev in s tem v zvezi sprejel naslednje sklepe:

— vodstva obratov naj takoj izdelajo detaljne analize rezultatov poslovanja po bruto bilanci za to obdobje;

— z rezultati in potrebnimi ukrepi za doseg sprejetih planskih zadolžitve je potrebno seznaniti samoupravne organe v SOZD in da sprejmejo konkretne zadolžitve;

— izdelati je analizo stroškov za nadomestila bolezni;

— ekonomsko analitski odelek mora napraviti analizo izplačil osebnih dohodkov v l. 1972 s samoupravnim sporazumom grupacije »kmetijski kombinati«;

— odbor za poslovne zadeve naj na osnovi analiz stanja zavzame poleg ostalih ukrepov tudi stališča glede izplačevanja OD v tistih SOZD, ki beležijo negativni poslovni rezultat, upoštevajoč določila samoupravnega sporazuma.

9 seja

odbora za finančne zadeve

Bila je 15. septembra 1972

1. Obravnaval je problematiko trajnih obratnih sredstev v zvezi z zakoni o zagotovitvi trajnih obratnih sredstev (Uradni l. SFRJ, 39/72). Z analizo stanja povprečnih zalog, lastnih obratnih sredstev, kreditov za stalna obratna sredstva se ugotovi manjko 54,276.606 din.

Odbor sklene, da se lastna obratna sredstva zagotovijo postopoma, kot to določa 8. čl. citiranega zakona.

2. Odbor za finančne zadeve je obravnaval zahteve za kratkoročne kredite, ki jih je oddelek interne banke vložil Ljubljanski banki, podružnici za kmetijstvo v Celju za povečane zaloge, za izvoz, za večji obseg poslovanja in drugo. Vse zahteve je odbor potrdil.

3. Obravnaval je in potrdil kreditne zahteve SOZD Kooperacija Zalec in Kmetijstva Šmarje za posojila iz Hranilnice in posojilnice, bančnih sredstev in sred-

stev SRS za preusmeritev kmetij (61), za obnovo hmeljskih žičnic (107 ha), za nabavo obiralnih strojev (10 kom.) in obnovo ribezovih nasadov (8,10 ha). Skupna vrednost teh investicij znaša 17,296.082 din. Lastna udeležba kmetov kooperantov 1.257.854 din.

4. V nadaljevanju seje je odbor za fin. zadeve odobril in določil vire financiranja za naslednje investicije:

- izgradnja skladišča kož v SOZD Mesnine v znesku 511.231,80 din,
- rekonstrukcija hmeljskih žičnic lastne proizvodnje v znesku 7,194.387 din,
- nabava kmetijske mehanizacije v znesku 2,530.834 din,
- izgradnja namakalnih naprav v znesku 2,765.024 din,
- izgradnja rastlinjakov v Celju in Radljah v vrednosti 2,137.370 din,
- nabava strojne opreme in naprav za proizvodnjo mleka oziroma predelavo v znesku 1,591.770 din,
- izgradnja sušilnic in skladišč hmelja v znesku 5,465.853 din,
- izgradnja prve etape predela-

ve sadja v Mestinju v znesku 11,050.669 din,

Prelep jesenski dan na Vranškem.

- nabava polnilnega stroja in stroja za rezanje mesa v SOZD Mesnine v znesku 905.000 din,
- izgradnja 5 komadov silosov,

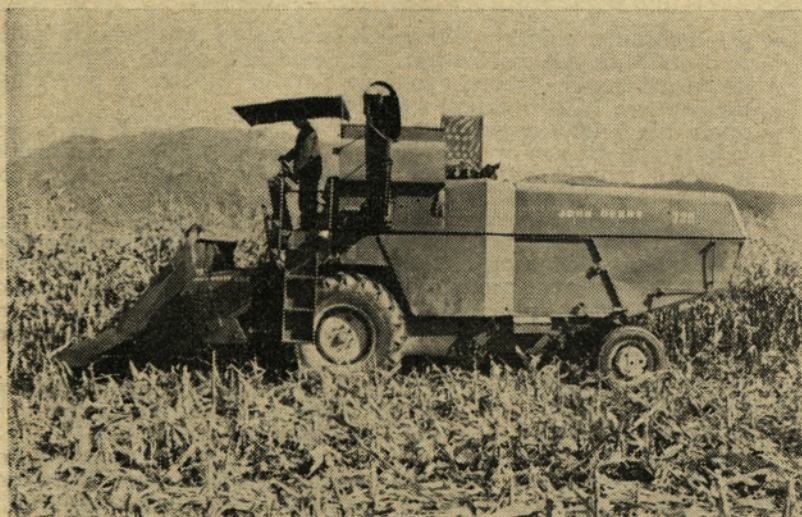
20 tonske avtomatske tehnične in rekonstrukcije transporterja v SOZD Mešalnica krmil v znesku 1,531.000 din,

- nabava molznih naprav v SOZD Kmetijstvo Radlje v znesku 66.000 din,
- iz kreditnega sklada podjetja se Kooperaciji Zalec odobri 2,802.852 din za obnovo hmeljskih žičnic.

5. Na vlogo SOZD Mirošan za podaljšanje odplačila internega kredita odbor za fin. zadeve sklene, da se interny kredit v višini 552.334 din dovoli odplačati v 5 letih, s tem, da se za leto 1972 plačajo samo obresti, ostanek dolga v naslednjih 5 letih. V kolikor bo dobiček omogočil večje odplačevanje je DE dolžna odplačati kredit pred določenim rokom.

6. SOZD Hišni sklad prosi za odložitev plačila anuitet za leto 1971 in 1972. Odbor sklene, da mora Hišni sklad do naslednje seje predložiti izračun razpoložljivih sredstev, iz katerih namerava odplačevati anuitete.

7. Ob zaključku seje je odbor obravnaval še problematiko obrestnih mer centralnega saldakontija in stanje dolžnikov.

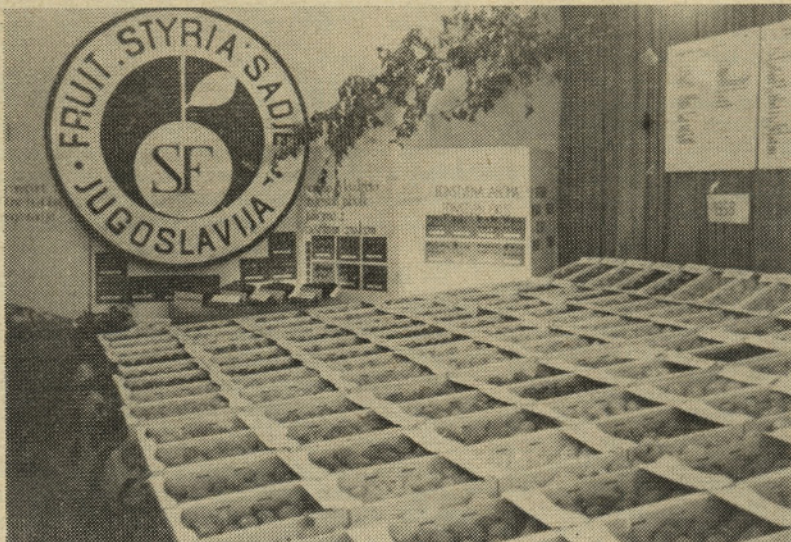

Veliki štiriredni kombajn JOHN DEERE je požiral velike njive kornice, zrnje pa so s kamioni vozili na jamo zadaj, kjer so ga zdrobili in silirali.

Udeleženci torkovega posvetovanja o poljedelski proizvodnji in kmetijski mehanizaciji so si po živahni debati ogledali še razstavo kmetijske mehanizacije in demonstracijo raznih kmetijskih strojev.

Ob 100-letnici POSVET DIREKTORJEV IN UPRAVNIKOV

V okviru 100-letnice kmetijskega šolstva na Slovenskem je bila na šoli pod Kalvarijo v Mariboru največja razstava dosežkov v kmetijstvu na Slovenskem doslej. Na sliki je pogled na del zelo zanimive in bogate razstave sadja, kjer je bilo razstavljeno okrog 280 sort sadja od avstroogrškega izbora do najperspektivnejših ameriških sort jabolk.

Enotedensko praznovanje 100-letnice kmetijskega šolstva na slovenskem je bilo popestrjeno z različnimi posvetovanji, predavanji in podelitvami priznanj za znanstveno in uspešno delo v kmetijstvu. Na sliki: Takšno priznanje je prejel tudi dipl. inž. Zvone Pelikan.

Inž. Vinko Kolenc podeljuje plakete in priznanja za najboljše slovenske vzorce letošnjega hmelja v veliki dvorani Zavoda kmetijskih šol v Mariboru.

Bil je 13. 10. 1972

Na posvetu so bili navzoči tudi sekretar OO ZK, predsednik sindikalnega odbora ter vsi vodilni delavci.

1. Na posvetu je bila podana analiza poslovanja po obračunu za obdobje januar—avgust. Sprejeto je bilo stališče, da se ob bruto bilanci za 9-mesečno poslovanje izdela analiza fiksnih in variabilnih stroškov v tistih SOZD, ki dinamiko teh planiranih stroškov presegajo.

Direktorji SOZD morajo računovodje opozoriti na spoštovanje rokov za dostavo raznih poročil. Analiza 9-mesečnega poslovanja se mora izdelati po metodologiji ekonomsko-analitskega oddelka, ki so jo sprejeli direktorji SOZD na posvetovanju.

Izdelavi analize se mora posvetiti vsa pozornost, ker bodo ti podatki že podlaga za izdelavo plana za l. 1973, vključno s približno oceno rezultatov do konca leta.

Direktorji SOZD so odgovorni za redno mesečno obveščanje delovnih skupnosti o poslovanju SOZD.

2. Za izdelavo proizvodnega načrta za l. 1973 so bile dane naslednje naloge:

— načrt za l. 1973 je izdelati v rokih po metodologiji, ki jo je izdelal ekonomsko-anal. oddelk;

zajemajo osnovne fizične in finančno ekonomske kazalnike in planske predpostavke.

3. Vsklajenost izplačil osebnih dohodkov v l. 1972 s samoupravnimi sporazumom.

Na podlagi analize in predvidevanja dobička po rebalansu plana in ponovni oceni za l. 1972 kaže, da bomo globalno kot podjetje v okviru delitve po samoupravnem sporazumu.

Preden se bo izvedla delitev dohodka po našem internem pravilniku, bo potrebno delitev uskladiti z globalnimi odnosi po samoupravnem sporazumu. To pomeni, da v SOZD ne bo mogoče kakršnokoli delitev izvajati, preden ta uskladištev ni izvršena.

Člane delovne skupnosti obvešča, da tudi v končni delitvi ne bo pomembnejših sredstev za osebne dohodke iz dobička, zaradi že visokih obračunskih postavk in omejitev, ki nam jih daje samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov grupacije »kmetijski kombinati« ter potrebe po velikih vlaganjih v lastna obratna sredstva.

4. Na zborih delovnih skupnosti v SOZD se mora takoj obravnavati predlog za izenačitev pravic zdravstvenega varstva kmetov s pravicami delavcev. Apelira se na vse člane delovne skupnosti, da se na referendumu, ki bo

HRANILNICA IN POSOJILNICA KK »HMEZAD« ŽALEC

RAZPISUJE

nagradno žrebanje hranilnih vlog za leto 1972

V pošte pri nagradnem žrebanju pridejo vsi vlagatelji hranilnih vlog, ki bodo imeli v letu 1972 pri katerikoli izpostavi HiP povprečno vlogo najmanj 2.000 din, za kar bodo dobili po en kupon.

Pogoj pa je, da ima vlagatelj na dan 31. 12. 1972 na hranilni vlogi najmanj 2.000 din. Za vsakih nadaljnjih 2.000 din prejme še po en kupon.

Žrebanje bo konec februarja ali v začetku marca prihodnjega leta.

Seznam dobitkov in datum žrebanja bo objavljen kasneje.

Hranilnica in posojilnica
KK »HMEZAD« Žalec

— pri določanju planskih ciljev za l. 1973 se naj upoštevajo dosednji trendi, slabosti ugotovljene v l. 1972 in ukrepi za odpravo v l. 1973, ocena situacije tržišča in cen v l. 1973, navedeni morajo biti organizacijski in poslovni ukrepi, kakor tudi za nje odgovorni delavci. Načrt prodaje je osnova ekonomskih odnosov med SOZD in nabavno-prodajnih oddelkov, plan proizvodnje oziroma prodaje mora sloneti na bazi kapacitet in od skupne prodaje planirati interno in eksterno prodajo.

— do roka, to je do 10. 11. morajo izdelati smernice in cilje za l. 1973. Smernice in cilji se pripravljajo istočasno v SOZD in ekonomsko analit. oddelku, na kar se bo na skupnih razgovorih vskladilo, preden jih bo sprejel odbor za poslovne zadeve. Smernice in cilji naj

20. novembra, pozitivno odločijo za izenačitev pravic zdravstvenega varstva kmetov s pravicami delavcev.

5. Glavni direktor je na posvetu opozoril SOZD na situacijo glede manjkajočih obratnih sredstev.

V zvezi s tem morajo SOZD izdelati do 5. 11. 1972 posebno analizo svojih nalog in razčleniti možnosti znižanja zalog in določiti minimalno količino, ki še zagotavlja normalen potek poslovanja.

6. Odprava možnosti za neopravičeno socialno diferenciacijo iz poslovanja Kombinata.

V zvezi z odpravo možnosti dodatnih zaslužkov izven delovnega razmerja zasebnikov, angažiranje honorarcev, kooperacijskih odnosov z delavci podjetja, bo treba nemudoma izvesti naslednje ukrepe:

(Nadaljevanje na 7. strani)

POROČILO KOMISIJE ZA ZAŠČITO DELOVNIH DOLŽNOSTI O IZREČENIH UKREPIH

Komisija za zaščito delovnih dolžnosti je imela v času od 14. 2. 1972 do 31. 10. 1972 5 sej in 8 javnih razprav.

Obravnavala je 42 primerov za uvedbo postopka zaradi kršitve delovne dolžnosti.

Od teh predlogov so bili izrečeni naslednji ukrepi:

1. Oprostitev je bila izrečena v štirih primerih.

2. Postopek je bil ustavljen v petih primerih. V dveh primerih zaradi prenehanja delovnega razmerja v času postopka, v treh primerih pa zaradi zastaranja.

3. Opomin (najnižji ukrep) je

bil izrečen 9-krat. Vsi kršitelji so bili iz obrata Mesnine.

4. Javni opomin je bil izrečen 7-krat naslednjim delavcem:

- a) Povše Martin, poslovodja v obratu Mesnine,
- b) Pečnik Albin, poslovodja v obratu Mesnine,
- c) Polak Vinko, poslovodja v obratu Mesnine.

Vsem trem zaradi nevestnega in nedoslednega poslovanja.

- d) Šobec Marjan, pomožni delavec v predelavi obrata Mesnine, zaradi povzročanja nereda med delovnim časom,

e) Gračner Ivan, PK delavec v razsekovalnici predelave, obrat Mesnine, zaradi vinjenosti med delom in nediscipline ter grobega obnašanja,

f) Jaklič Rudi, vodja PE Pakirnica v obratu Mesnine, zaradi prikrivanja delovne dolžnosti, ko si je sodelavec Obad Jernej prisvojil svinjsko meso,

g) Helbl Alojz, delavec-traktorist v DE Kmetijstvo Radlje, zaradi neopravičenega izostanka, manjše vinjenosti pri delu in zato povzročil škodo na traktorju in prikolici.

5. Zadnji javni opomin je bil izrečen 15-krat naslednjim delavcem:

- a) Žunko Stjepan, traktorist v DE Kmetijstvo III, zaradi večkratne vinjenosti pri de-

lu in povzročitve materialne škode,

b) Ostruh Pavel, poslovodja Kmetijske preskrbe v Celju, DE KOO, zaradi malomarnega poslovanja in povzročitve večjega investicijskega manjka,

c) Šoper Vinko, pomožni delavec v razsekovalnici, obrat Mesnine, zaradi neupravičenega izostanka od dela (14 dni) in samovoljnega popravljanja datuma v bolniški knjigi,

d) Oprčkal Ignac, delavec v PE Crevarna, obrat Mesnine, zaradi poskusa prisvojitve dveh svežih svinjskih jezikov,

e) Danjelič Edi, poslovodja mesnice, obrat Mesnine, za-

(Nadaljevanje na 8. strani)

OBVESTILO

Komisija za družbeni standard DS podjetja, na podlagi sklepa z dne 12. 10. 1972 in 16. ter 17. člena pravilnika o kreditiranju stanovanjske izgradnje in dodeljevanju stanovanj, obvešča vse zainteresirane člane kolektiva, ki izpolnjujejo pogoje po 22. členu tega pravilnika, da V ROKU 30 DNI OD OBJAVE V »HME LJARJU« vložijo prošnje za posojila v kadrovskem oddelku podjetja v Žalcu.

Prošnja za posojilo mora vsebovati naslednje podatke:

1. Ime in priimek ter naslov stanovanja.
2. Delovno mesto, DE oziroma obrat.
3. Od kdaj je neprekinjeno zaposlen v podjetju.
4. Višina posojila za katerega prosi in čas koriščenja (npr. v letu 1973 in 1974 itd.).
5. Da ima vso potrebno dokumentacijo za gradnjo.
6. Točen naslov gradnje in gradbena faza ter predvideno končanje gradnje.
7. Da nima primerne stanovanja ali stanovanjskega objekta že v lasti.
8. Lastnik stanovanja, ki ga prosilec sedaj zaseda, velikost in opis stanovanja.
9. Število družinskih članov, od tega nepreskrbljenih in preskrbljenih ter njihova zaposlitev (naslov del. organizacije).

Vse zainteresirane opozarjamo, da vloge, ki ne bodo vsebovale vseh naštetih podatkov, komisija ne bo obravnavala.

Komisija
za družbeni standard

KOOPERANTI!

Tečaj za traktoriste (F kategorija) se prične 7. novembra ob 15. uri v sejni sobi PE kooperacija Šempeter.

Za tečaj se prijavite čimprej na svoji PE.

Organizator izobraževanja

(Nadaljevanje s 4. strani)

— Angažiranje zasebnikov izven rednega delovnega razmerja je treba takoj ukiniti razen, kjer drugače ne bi mogli končati določenega dela.

Načeloma naj dela opravljajo delavci, ki so v enoti ali druge DE/O, ki se z določeno dejavnostjo ukvarjajo ali naj se angažirajo druga podjetja. Seje, kjer to ni možno ali bi bilo neracionalno, se naj na podlagi zbiranja ponudb ali licitacije predajo določeni posli zasebnim ponudnikom. Izbira zasebnika za trajno opravljanje določenega posla v SOZD mora biti izvedena samo po določenem postopku.

To se nanaša na obrtnike, ki opravljajo manjša tekoča vzdrževanja in popravila. Velja pa za prevoznike, gradbene obrtnike, strokovne delavce, honorarce in druge.

— Takoj je preprečiti kakršno koli zasebno delo z delovnimi sredstvi Kombinata (delavnice, traktorji, kamioni itd.) in okrepiti kontrolo.

— Trajnejše angažiranje zunanjih strokovnih institucij za delo v SOZD je možno samo po pismenem predlogu odgovornega delavca. Pogodbo podpiše pristojni pom. gl. direktorja.

— Nabava inozemske opreme mora potekati v skladu z »Navodilom o investiranju« (zbiranje ponudb, izbira dobavitelja, sprejem cene).

— Provizijsko plačevanje »po učinku«.

Pri nagrajevanju in finančnem učinku redno zaposlenih delavcev je treba preprečevati take odnose, kjer bi podjetje bilo le formalna fasada za privatne posle. Tu so mišljeni zlasti odkupovalci, predstavniki, zastopniki, prodajalci itn., še zlasti, če istočasno nastopajo kot zasebni prevozniki.

— S strokovnimi in vodstvenimi delavci, še zlasti z organizatorji dela, pospeševalci in odkupovalci je treba takoj prekiniti — seveda v skladu s pogodbo — koperantske odnose.

V praksi je uveljavljati načelo, da se s temi delavci ne sklepajo koperantski odnosi, četudi je formalni nosilec pogodbe kak član ožje družine.

Preprečiti, da bi se to omogočilo še celo na zakupljenih zemljiščih kombinata ali s krediti Hranilnice in posojilnice kombinata.

Podobno velja tudi za strokovnjake, da se honorarno ne morejo ukvarjati s posli, ki jih opravljajo na svojem delovnem mestu, če so ti posli redna dejavnost podjetja.

Ta stališča se ne nanašajo na izvršilne delavce.

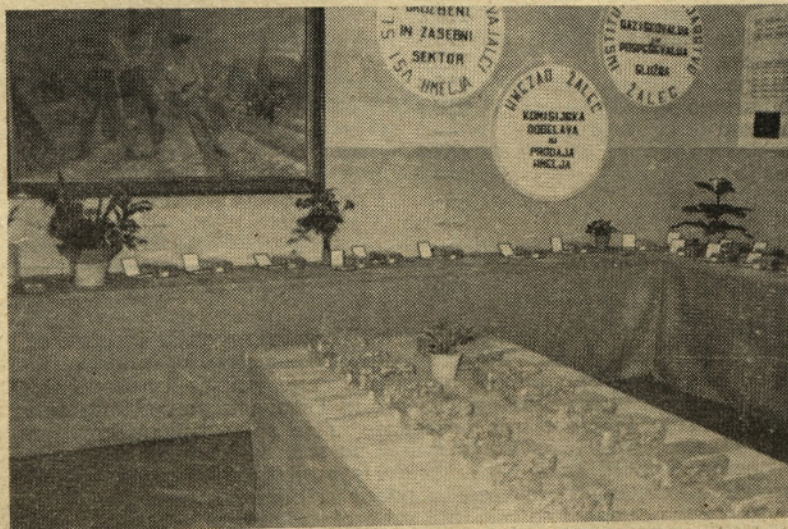
10. seja komisije za kadre je bila 2. 10. 1972. Poročilo poda referent Wagner Marija.

Seja komisije za družbeni standard je bila 12. 10. 1972. Poročilo bo objavljeno v naslednji številki.

F. SAVINEK

Dež in rane slane so povzročile pospešeno celodnevno kombajniranje silažne koruze ponekod tudi v zelo težkih pogojih.

Na VAŠ v Mariboru je dvorana z razstavljenimi vzorci hmelfja iz Slovenije bila okusno aranžirana in je prijetno dišalo po hmelfju.

Ob svetovnem dnevu varčevanja

LETOS GA BOMO PROSLAVILI TUDI V OKVIRU NAŠE HRANILNICE IN POSOJILNICE, ZATO SE OZRIMO NA USPEHE, KI SMO JIH DOSEGLI IN POGLEJMO NA NALOGE, KI SO NA PODROČJU VARČEVANJA SE PRED NAMI.

TA DAN NAJ VSAKOGAR OD NAJMLAJŠEGA DO NAJSTAREJŠEGA SPODBUDI K SE VEČJI INTENZIVNOSTI V VARČEVANJU, KER BO TAKO POMAGAL SEBI IN DRUGIM.

Rezultati 9-mesečnega poslovanja naše hranilnice in posojilnice

Podatki o hranilno-kreditnem poslovanju s stanjem 30. 9. letos v primerjavi s stanjem v istem obdobju lani kažejo dokaj ugodne rezultate, slabše pa v primerjavi s planom, ki je bil sprejet za letošnje leto.

Število vlagateljev se je nasproti lani povečalo za 1.255 ali 16 %, od tega števila odpade na vlagatelje iz vrst delavcev podjetja 65,4 %, na kmete-kooperante 27,7 % in na druge kategorije vlagateljev 6,9 %.

Takšen delež povečanja vlagateljev iz vrst delavcev predstavlja popoln prehod izplačevanja osebnih dohodkov preko hranilnih vlog, kar ima vpeljano le malo podjetij v Sloveniji.

Stanje hranilnih vlog se je povečalo za 6.937.890 din ali za 49,9 %, kar je glede na lansko neugodno hmeljsko proizvodnjo, letošnje izredno veliko vlaganje v zasebne kmetijske naložbe in precejšen porast življenjskih stroškov kot vplivnih faktorjev na nivo hranilnih vlog še dokaj zadovoljivo.

Letošnje poprečno stanje vlog za 9-mesečno obdobje pa je v primerjavi z lanskim planom višje le za 2.076.120 din ali za 10,9 %, kar je prav tako posledica faktorjev, ki so prej omenjeni.

Rezultati stanja hranilnih vlog po izpostavah Hranilnice so naslednji:

Izpostava	Indeks stanja hran. vlog 30. 9. 72 v primerjavi s 30. 9. 1971	Indeks stanja hranilnih vlog v primerjavi s planom za l. 1972
Braslovče	114,6	88,2
Celje	219,2	159,3
Gotovlje	129,7	103,5
Petrovče	172,1	132,6
Polzela	135,7	102,1
Prebold	104,4	64,9
Sempeter	133,3	97,5
Tabor	125,3	97,7
Trnava	117,1	92,9
Vojnik	153,2	114,2
Vrbje	9401,5	3600,0
Vransko	131,5	98,4
Zalec	171,8	142,3
Mleko	158,7	160,4
Mesnina	631,5	404,1
Imeno	222,6	151,7
Bistrica	173,9	73,1
Kozje	110,2	96,4
Rogaška Slatina	175,5	143,9
Pristava	122,0	81,5
Šmarje	155,4	115,2
Vrtnarstvo	250,1	205,1
Hmezad	—	251,2
Gostinstvo	663,8	333,4
Radlje	—	415,7
Stroj. postaja	—	327,1
Sadjarstvo	—	—
Vital	—	—
Skupaj za HIP	149,9	110,9

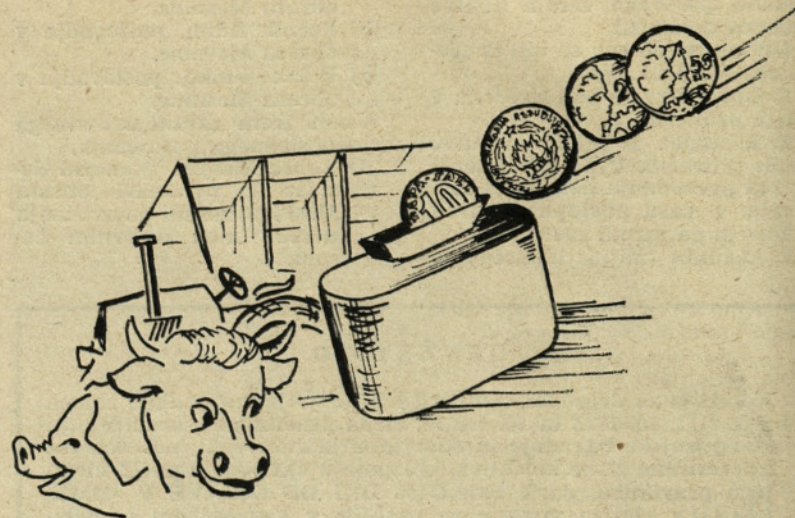
Manj uspešne so tiste izpostave, ki izkazujejo manjše indekse od skupnih indeksov za HIP kot celoto in zelo uspešne, ki imajo te indekse večje. K tej opredelitvi pa moramo poudariti, da k neuspešnim ne moremo prištevati Braslovč, Tabora in Trnave, ki so v absolutnem znesku dosegli le precejšnje povečanje in da so to tipična hmeljska področja, ki so bila lani prizadeta po suši. Nedvomno pa je zelo neuspešen Prebold, tako v primerjavi s prejšnjim letom, kot s planom za to leto, kar mora kreditni odbor kritično obravnavati.

Pomembni uspehi so bili tudi v absolutnih zneskih zbranih vlog doseženi v Celju in Vojniku ter nekaterih izpostavah v Šmarju, kar se zelo pozitivno odraža v kreditnem poslovanju.

Od skupnega stanja hranilnih vlog 30. 9. letos odpade 82,1 % na Kooperacijo Zalec, 8,3 % na Obrat Šmarje ter 9,6 % na delavske in druge hranilne vlagatelje. Najpomembnejša je še torej struktura kmečkih vlagateljev, kar daje tudi obeležje naši Hranilnici.

Struktura celotnih sredstev za kreditiranje pa je seveda bistveno drugačna, ker so v njih že močno vsebovani bančni in drugi krediti ter sredstva republike za kmečke naložbe. Po stanju 30. 9. letos je razmerje teh sredstev do skupnih sredstev naslednje:

a) Delež hranilnih vlog	66,2 %
b) Delež kmečkih kreditov	27,3 %
c) Delež drugih kreditov	0,7 %
č) Delež sredstev republike (75 %)	5,8 %
Skupaj	100,0 %

Več kot na področju zbiranja sredstev je bilo storjeno v kreditiranju, saj se je stanje kreditov v primerjavi s 30. septembrom lani povečalo kar za 7.347.600 din ali za 84,3 %. Sedanje stanje posojiljemalcev je 1.176 v skupni vrednosti posojil din 16.054.944, v kateri vsoti pa še ni vsebovanih najmanj 75 % od vseh posojil odobrenih v letošnjem letu, ki trenutno obstojajo kot odprte postavke do kooperantov in bremenijo obratna sredstva prizadetih obratov. Zaradi do šele pred nedavnim odobrenih bančnih kreditov in republiške udeležbe, kreditni odbori namreč niso mogli dokončno odobriti kreditov posameznim koristnikom, čeprav so naložbe več ali manj povsod že izpeljane. To vprašanje bo lahko v celoti rešeno v tem in prihodnjem mesecu in računamo, da se bo po rešitvi teh kreditov stanje posojil povzpelo preko 26.000.000 din. Predračunska vrednost letošnjih kmetijskih naložb v zasebni sektor je znašala 18.700.000 din, od katerih odpade:

a) na obnovo hmelja	30,3 %
b) na nabavo obiralnih strojev	25,4 %
c) na preusmeritve kmetij v okviru obrata Šmarje	24,3 %
č) na preusmeritve kmetij v okviru Kooperacije Zalec	20,0 %

Končane investicijske naložbe v zasebno kmetijsko proizvodnjo na osnovi dobro proučenih programov in resnem obojestranskem izvajanju, bodo lahko dajale pomembne proizvodne in finančne rezultate kooperantom in podjetju. V tem naj bi bil tudi največji uspeh delovanja Hranilnice in posojilnice podjetja. Stanje posojil 30. 9. le-

(Nadaljevanje na 9. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

radi malomarnega poslovanja in odvajanje gotovine.

f) Meško Janez, delavec v DE Kmetijstvo III., zaradi večkratne vinjenosti pri delu.

g) Florjančič Štefka, delavka v PE Razsekovalnica, obrat Mesnine, zaradi poizkusa prisvojitve mesnih izdelkov (hrenovke) in prikrivanja drugih kršiteljev,

h) Kranjc Štefka, delavka v PE Pakirnica, obrat Mesnine, zaradi poizkusa prisvojitve mesnih izdelkov (hamburške slanine),

i) Stojkovič Dušana, delavka v PE Pakirnica, obrat Mesnine, zaradi poizkusa prisvojitve mesnih izdelkov,

j) Veber Ivanka, delavka v PE Pakirnica, obrat Mesnine, zaradi poizkusa prisvojitve mesnih izdelkov,

k) Krneža Anton, hlevar v obratu Mesnine, zaradi zamuja na delo, vinjenosti pri delu in povzročanja prepira,

l) Vrečko Zoran, strojni hladilničar, obrat Mesnine, za-

radi prisvojitve mesnih izdelkov, vinjenosti, prepiranja in prikrivanja drugih kršiteljev,

m) Hojnik Ivanka, delavka v PE Razsekovalnica, obrat Mesnine, zaradi poizkusa prisvojitve 1 kg kurjega mesa,

n) Ocvirk Anton, šofer — Avtopark, obrat Mesnine, zaradi poizkusa prisvojitve raznega svežega mesa,

o) Obad Jernej, pomožni ključavničar, obrat Mesnine, zaradi prisvojitve mesa in mesnih izdelkov.

6. Ukrep izključitve iz delovne skupnosti je bil izrečen v dveh primerih. Odločbe o izreku še niso pravnomočne.

Trije kršitelji delovne dolžnosti, ki so bili predlagani v postopek zaradi težje kršitve delovne dolžnosti (dva povratnika), so pred razpisom razprave oziroma v postopku, zavedajoč se posledic, na lastno željo prekinili delovno razmerje.

Savinec Franc
Sekretar

Poročilo o štipendiranju in dodelitvi statusa izrednih študentov

Sestavljeno je na osnovi sklepov komisije za kadre na sejah 14. 7. 1972 in 2. 10. 1972.

Podjetje je za šolsko leto 1972-73 razpisalo 27 rednih štipendij od tega 5 na visokih šolah, 5 na višjih šolah, 11 na srednjih šolah ter 6 na poklicnih šolah. Za otroke kooperantov, ki bodo ostali doma, je bilo razpisanih 5 štipendij za tehniško šolo v Mariboru in 30 štipendij za šolo za kmetovalce v Sentjurju.

Komisija je odobrila štipendije naslednjim prosilcem:

— na ekonomski fakulteti Marincšek Andreju in Jager Božidarju,

— na biotehniški fakulteti Hafner Vandi in Podkrajšek Bojanu,

— na višji ekonomsko komercialni šoli Ocvirk Majdi,

— na ekonomski srednji šoli Jurko Silvi, Košir Karmen, Mlakar Jožici, Jordan Marti in Divjak Mariji;

— na upravno administrativni šoli Savinek Marti in Pešec Jožici,

— na tehniški kmetijski šoli v Mariboru Pergamož Majdi in Šopar Marjanu,

— na gostinski šoli Vinkšelj Darinki in Krebs Vinku,

— na tehniški kmetijski šoli (za otroke kooperantov, ki bodo ostali doma na kmetiji), Crepinšek Ireni, Rančigaj Antonu, Bošnjak Francu in Šopar Marjanu;

— na šoli za kmetovalce v Sentjurju: Mešič Marjanu, Mojžes Antonu, Stepišnik Albinu, Urnjek Francu, Arzenšek Branku, Lipovšek Romanu, Topolovšek Leopoldu, Zupan Ludviku, Kunst Branku, Žagon Branku, Planinšek Mirku, Šeligo Ivanu ter Pevec Janezu; na kmetijsko gospodinskem oddelku: Arlič Majdi, Vidmar Marti, Senica Marjani, Planinšek Ivanki, Bračko Miri, Maček Vidi in Božiček Zinki.

Podjetje ima skupno v šolskem letu 1972-73 86 rednih štipendistov, od tega na visokih šolah 16, na višjih 4, na srednjih 46 in na poklicnih šolah 20.

Za šolsko leto 1972-73 je komisija za kadre na osnovi družbene

ga dogovora o štipendiranju in kreditiranju, ki določa novo višino življenjskih stroškov za študente visokošolskih zavodov 900 din, za učence srednjih šol izven kraja stalnega bivanja 750 din, za srednje šole, če dijak stanuje doma 600 din, sprejela sklep, da se poviša višina štipendij na srednjih šolah od 1. 9. 1972, na višjih in visokih šolah pa od 1. 10. 1972.

Štipendije so na visokih in višjih šolah za prvi letnik 500 din, za drugi letnik 560 din, za tretji letnik 620 din, za četrti letnik 680 din, za absolvente 750 din, na srednjih šolah izven kraja stalnega bivanja za prvi letnik 350 din, za drugi letnik 400 din, za tretji letnik 450 din, za četrti letnik 500 din.

Štipendije na srednjih šolah v Celju, za ekonomsko srednjo in upravno administrativno šolo, so za prvi letnik 220 din, za drugi letnik 250 din, za tretji letnik 280 din, za četrti letnik 300 din; na tehniških šolah za prvi letnik 240 din, za drugi letnik 270 din, za tretji letnik 300 din, za četrti letnik 330 din. Na poklicni gostinski šoli v Celju pa so štipendije za prvi letnik 200 din, za drugi letnik 250 din, za tretji letnik 300 din.

Študentom višjih in visokih šol, ki imajo poprečno oceno vseh opravljenih izpitov v šolskem letu 7,5, pripada ob vpisu v višji letnik enkratna nagrada v višini enomesečne štipendije. Dijakom srednjih in poklicnih šol, ki končajo letnik s prav dobrim ali odličnim uspehom, pripada ob koncu šolskega leta enkratna nagrada v višini enomesečne štipendije.

Komisija za kadre je na seji odobrila status izrednega študenta I. kategorije Križanec Tilčki iz TOZD Kmetijstvo Šmarje za šolanje na ekonomski srednji šoli ter Zavšek Jožetu, Valek Biserku in Martinc Mirku iz TOZD Mesnine za šolanje na živilski šoli Maribor — poslovodski oddelku. Status II. kategorije pa je odobrila Pišorn Anastaziji iz TOZD Mesnine za šolanje na

VEKŠ-u — finančni oddelku v Mariboru. Istočasno je komisija sklenila, da vrne podjetju 5 delavcev stroške za izredno šolanje,

ker so šolanje končali, a so zapustili podjetje predčasno. Organizator izobraževanja Marija Wagner

HRANILNICA IN POSOJILNICA KK »HMEZAD« priredi v četrtek, 2. novembra 1972 ob 19. uri v Hmeljarskem domu v Šempetru v Savinjski dolini

PROSLAVO SVETOVNEGA DNE VARČEVANJA

Na programu bo kulturni program in podelitev priznanj zaslužnim delavcem na področju hranilništva pri naši HiP.

Vstopnine ne bo. Vstopnice za proslavo bodo razdeljene po izpostavah HiP.

Vabimo vlagatelje, da se proslave udeležijo in s svojo prisotnostjo počastijo ta dan.

Hranilnica in posojilnica
KK »HMEZAD« Žalec

(Nadaljevanje z 8. strani)

tos in razmerje do stanja v istem obdobju lani je po posameznih izpostavah naslednje:

Izpostava	Stanje posojil 30. 9. 1972 (brez par)	Indeks 30. 9. 1972 v primerjavi s 30. 9. 1971
Braslovče	1.343.125 din	124,9
Celje	1.723.335 din	171,7
Gotovlje	1.561.064 din	426,5
Petrovče	1.953.736 din	399,4
Polzela	1.409.627 din	182,8
Prebold	513.174 din	107,6
Šempeter	834.121 din	142,1
Tabor	723.723 din	115,7
Trnava	1.345.212 din	345,1
Vojnik	545.037 din	117,4
Vrbje	12.600 din	—
Vransko	853.244 din	204,2
Žalec	413.833 din	130,1
Mleko	18.853 din	—
Mesnina	64.644 din	225,3
Imeno	507.782 din	231,9
Bistrica ob Sotli	300.976 din	148,1
Kozje	785.810 din	147,1
Rogaška Slatina	163.718 din	100,2
Pristava	484.285 din	160,2
Šmarje	472.400 din	179,9
Vrtnarstvo	—	—
Hmezad	—	—
Gostinstvo	21.588 din	—
Radlje	—	—
Strojna postaja	—	—
Sadjarstvo	3.054 din	—
Vital	—	—
Skupaj	16.054.945 din	184,3 %

Od skupnega zneska posojil po tem stanju odpade na Kooperacijo Žalec 79,5 %, na Obrat Šmarje 17,4 % in na druge izpostave 3,1 %.

Navedeni podatki nam ne dajejo le dobre ocene glede kreditiranja, temveč tudi o uspešnosti hranilnega poslovanja izpostav, ker je dejansko od tega odvisen obseg kreditiranja (primer Prebolda). Res je, da so tudi bančni kredit in republiška udeležba omogočili visoke naložbe pri posameznih izpostavah, vendar je bila osnova v hranilnih vlogah.

Glede na predvidene investicije v zasebnem kmetijstvu za leto 1973, ki se ocenjujejo na 48.000.000 din je razumljivo, da moramo v pogledu varčevanja še več storiti. Istočasno pa pričakujemo, da bosta naša poslovna banka in republiška namenili za te investicije več sredstev kot letos, da oblažimo deficitarnost lastnih kmetijskih proizvodov na trgu.

E. Marinc

PREBAVA IN MAGNET

Neka angleška firma izdeluje magnete, ki jih živinorejci spuščajo živini v požiralnik. Magnet zaradi teže ostane na dnu prežvekovalnika in vanj se zbirajo konci žic in drugo železo, ki ga krava poje. Na ta način je prebava govedi boljša, ker železni delci ne poškodujejo prebavnega traku. Po zakolu živine lahko magnet ponovno uporabijo.

Prodajam 5 let staro kobilico in dve kravi sivorjave pasme.

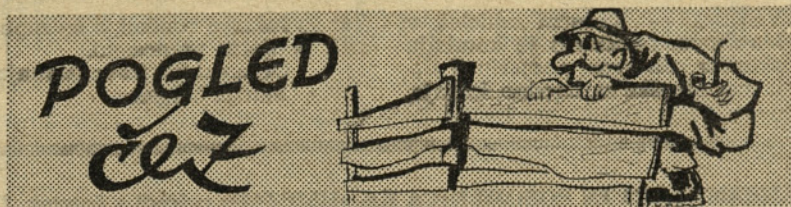
Jože Rakun
Trnava 15
63303 GOMILSKO

Prodajam starejši traktor stayer 18 KM po ugodni ceni.

Franc Lesjak
Miklavž 12
63304 TABOR

Lastniki zemljišč ob Ložnici si od Založ do Zg. Grušovlj ogledujejo porasle bregove z občinskim kmetijskim inšpektorjem Ivanom Glušičem, dipl. inž. in se dogovarjajo, do kdaj jih bodo očistili in posekali grmovje, ki močno ovira narasle vode pri pretoku.

Križem po severni Italiji

V cilju spoznavanja tujih izkušenj in seznanjanja z metodami in pogrami dela pospeševalne službe v drugih državah, je Kmetijski inštitut Slovenije — center za pospeševanje kmetijstva, organiziral 4-dnevno ekskurzijo v severno Italijo. Omenjene ekskurzije smo se udeležili inž. Pugelj Bogdan, inž. Semprimožnik Ludvik in inž. Jugovič Ljubo.

Sestindvajsetega 9. 1972. Ob osmi uri smo obiskali poslopje Federcoop v Modeni. Tu je zveza različnih združenj za pokrajino Regio Emilia. V kratkem razgovoru so nam zastopniki omenjene organizacije razložili organizacijo združništva v Italiji in predvsem v navedeni pokrajini.

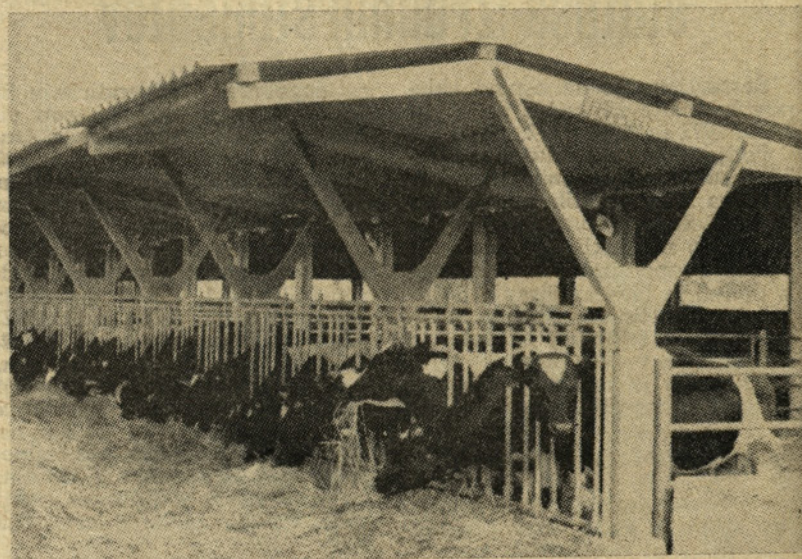
slovanje teče po principu odprtih računov oziroma ristorna. Občni zbor združenja potrjuje zaključni račun in odloča o razdelitvi sredstev na sklade in ristorno, ki ga dobijo zadruge oziroma združniki. V določeni pokrajini je več takšnih združenj, ki združujejo zadruge enake proizvodne usmeritve. Ti konzorciji oziroma združenja pa se navzgor združujejo v pokrajinsko združenje, ki zajema združenje vseh usmeritev. To bi lahko imenovali zvezo združnih zvez. Namen te zveze je predvsem v tem, da vodi generalno združno politiko, njene kredite od bank, vodi politiko do oblasti.

Glede na tako organizacijo je lahko združnik član več zadrug

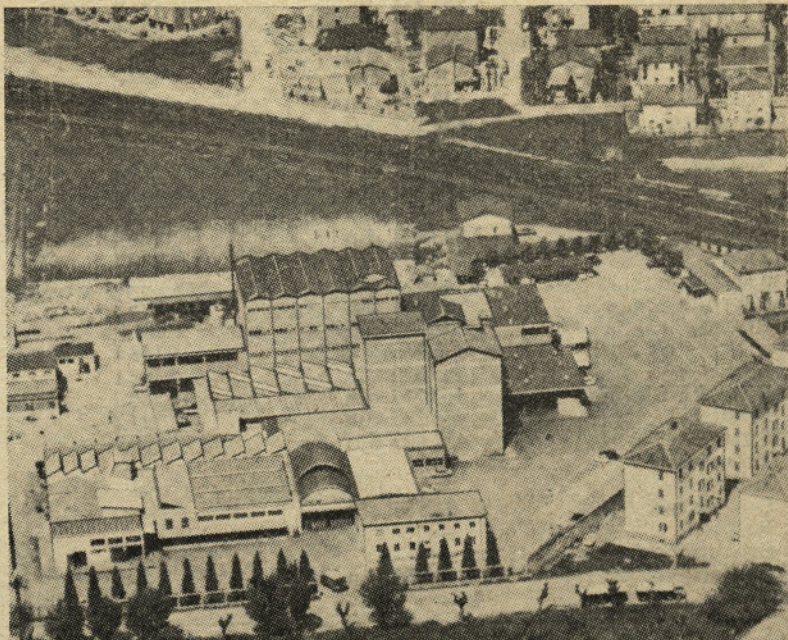
ših mlekarn. Pri oddaji mleka v mlekarno dobi združnik samo akontacijo. Končni obračun pa se dobi po prodaji sira na podlagi kvalitete oddanega mleka (čisto-

veže, na kateri površini bo prideloval krmo za skupni hlev.

Obračun krme je na podlagi količine in kvalitete. Vrednost krme se določi po končanem letnem

Združni odprti hlev. Spredej so zaporne jasl z urejenimi stojišči. Živina se prosto giblje, le ob krmljenju jo z jasl zapro. Gnoj ob stojiščih odstranjujejo s pehalom, ostali hlev pa je urejen po principu globokega nastilja. Tudi ta načrt so dobili iz vzhodnih držav.

V tej klavnici zakoljejo letno preko 40.000 glav goveje živine in preko 25.000 glav prašičev. Od tega prodajo polovico govejega mesa v svežem stanju, ostalo pa predelajo v mesne izdelke. Letno povečujejo klanje in predelavo za ca. 10 %. Klavnica ni kaj posebnega, naša celjska je bolj moderna, vendar je dobro izkoriščena. V to klavniško proizvodno dejavnost je vključenih 7000 kmetov, ki predstavljajo večino tega področja. Ti prodajajo klavnici živino. Vsa klavniška oprema je iz Poljske in Češke.

Izvedeli smo, da se zadruge ustanavljajo po programu usmeritve in politični pripadnosti članov. Glede na politično pripadnost imajo več vrst združnih zvez. Ta, ki smo jo imeli priložnost obiskati, združuje člane, ki so levo usmerjeni (socialisti, komunisti).

Skratka organizacijska shema združništva je naslednja: — zadruge z enako proizvodno usmeritvijo ali dejavnostjo (mlekarske, sadjarske, vinarske, obrtne, strojne itd.), se združujejo v konzorcije, ki so neke vrste združne zveze. Zadruge se ukvarjajo s proizvodnjo, konzorciji pa skrbijo za odkup in predelavo pridelkov in nabavo repromateriala za zadruge, oziroma za združnike. Glavni namen teh združenj pa je plasiranje pridelkov na trgu. Po-

z različnimi proizvodnimi usmeritvami oziroma različnimi dejavnostmi.

Finančna sredstva zadrug se ustvarjajo pri prodaji pridelkov, konzorcij se financira iz dohodka pridelkov in prodaje finalnih izdelkov, ker osnovne zadruge tega ne delajo.

Pokrajinsko združenje združnih zvez (v tem primeru Federcoop) pa se financirajo iz kotizacije, ki jo plačujejo združne zveze iz različnih dejavnosti.

Po razgovoru na Federcooppu smo šli na ogled proizvodnih in predelovalnih obratov po naprej določenem programu. Najprej smo si ogledali obrat za predelavo in zorenje sira. Na ta obrat pošilja na zorenje svoje izdelke šest predelovalnih obratov, katerim dobavlja mleko več ko 100 manj-

ša, maščoba). Navedeni obrat je samo servis za dodelavo in prodajo izdelkov področnih sirarn.

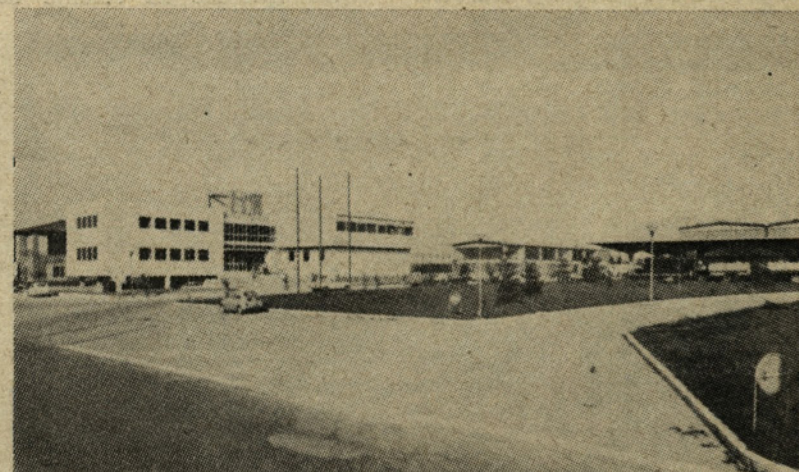
Za tem smo si ogledali vinsko klet — obrat za stekleničenje vin. Tudi ta obrat ima podobno vlogo kot prej opisani. Področne vinske kleti odkupujejo grozdje od kmetov — združnikov in ga plačujejo po sladkorni stopnji. Grozdje stisnejo in vino oddajo v polnilnico. Po prodaji dobi druga ristorno. V popoldanskem času smo si ogledali skupinski vaški hlev v bližini Modene.

Skupinski hlevi poslujejo po naslednjem principu: združniki so svojo živino prodali, kapital pa vložili v nabavo živine za skupni hlev. Za vloženi kapital dobijo določene obresti. K izgradnji hleva in nabavi živine ter potrebni mehanizaciji je prispevala del sredstev tudi država v obliki dotacije ter banke preko Federcoopa v obliki dolgoročnih kreditov. Hlevi nimajo lastne zemlje, ampak dobivajo krmo od kmetov, ki so dali sredstva v skupni hlev. Vsak kmet se s pogodbo za-

obračunu proizvodnje in prodaje mleka in mesa.

V hlevu lahko delajo kmetje združniki ali pa najeta delovna sila. Vsi zaposleni imajo zagotovljen mesečni dohodek po dogovoru med njihovim sindikatom in delodajalcem.

Združniki so pogodbeno čvrsto vezani na pridelovanje krme za hlev. V primeru, da samovoljno zmanjšajo površine za pridelovanje krme, plačajo visoke penale. O površinah in kulturah se vsako leto domenijo na občnem zboru v sodelovanju s strokovnim kadrom, ki vodi skupni hlev. Prvi dan obiska smo zaključili z razgovorom na Federcooppu. Zanimali smo se predvsem za stvari, ki smo jih videli. Postavili pa smo tudi nekaj vprašanj o sami organizaciji združništva, ki nam še niso bila jasna. Zanimivo je, da imajo zelo slabo pospeševalno službo. Državna pospeševalna služba, ki jo predstavljajo inšpektorati, se ukvarja predvsem z upravnimi zadevami in statistiko, za druge pospeševalne službe pa (Nadaljevanje na 11. strani)

Mlekarna dobiva mleko od 2300 kmečkih proizvajalcev Bolonje, Ferrare in Ravene. Dnevno oddajo 220.000 l svežega mleka, ki ga prevvažajo z 9 velikimi avtociisternami in 52 avtomobili opremljenimi za zbiranje mleka. Združena mlekarna oskrbuje s pasteriziranim mlekom mesta Bolonjo, Feraro, Raveno, Modeno in druga manjša mesta. Pripravljajo tudi specialna mleka kot so: sterilizirana za krajši in daljši čas ter razne mlečne napitke.

Sredi hmelskega obiranja je dne 26. 8. 1972 v prometni nesreči tragično preminul kooperant

FRANC SMIT

Rojen je bil 24. 9. 1903. leta v Zahomčih, kjer je vseskozi hmeljaril in se ukvarjal z živinorejo.

Na njegovi zadnji poti ga je pospremila številna družina ter znanci in prijatelji.

PE Kooperacija
Vransko

Nenadoma nas je dne 13. oktobra 1972 zapustil

VLADO ŽVAJGER
iz Migojnic.

Rojen je bil 23. 6. 1919 v Matkah. Izučil se je kovaškega poklica, v katerem je bil pravi mojster. V svoji 32-letni delovni dobi je delal polnih 17 let v Rudniku Zabukovca, v »Kovo« Vransko in pred svojo zahrbtno smrtjo v Kombinat »Hmezad« DE STROJNA POSTAJA polnih 9 let. Ne samo pri rednem strokovnem delu, kjer so mu bile zaupane težke in odgovorne naloge, je aktivno sodeloval tudi v samoupravnih organih Strojne postaje — v Svetu DE in raznih komisijah.

Pri vsem svojem delu je užival ugled pri sodelavcih, vodstvu podjetja in delovne enote in pri vseh, ki so ga poznali. Nobena strokovna naloga mu kot kovaču in varilcu ni bila pretežka.

Na njegovi zadnji poti ga je spremljala množica ljudi iz bližnje in daljne okolice. Pred hišo žalosti in ob njegovem odprtem grobu se je od njega poslovilo več govornikov.

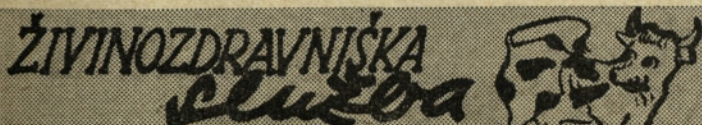
Za njegovo tovarištvo in za ves trud, ki ga je posvetil za dobrobit našega podjetja, se zahvalujemo.

DE Strojna postaja

Dne 2. 10. 1972 je ugasnilo življenje KRTNOVE matne iz Čepelj. Rojena 5. 8. 1889. leta je kmalu okusila tegobe življenja. Prva vojna ji je vzela moža, druga pa sina. Zato je morala vse-skozi trdo delati, da je sama in pozneje s pomočjo snahe obdržala posestvo.

Tiho in mirno kot je živela smo jo 4. oktobra pokopali na Vranskem pokopališču.

PE Kooperacija
Vransko

za november

Od 28. 10. do 4. 11. Edvard ŠRIBAR, dipl. vet., Šemp. tel. 71-080

Od 4. 11. do 11. 11. Milan LESJAK, dipl. vet., Prebold, tel. 72-201

Od 11. 11. do 18. 11. Franc OCVRK, dipl. vet., Vran., tel. 72-407

Od 18. 11. do 25. 11. Edvard ŠRIBAR, dipl. vet., Šemp., tel. 71-080

Od 25. 11. do 2. 12. Julij FLORJANC, dipl. vet., Brasl., tel. 72-048

Od 2. 12. do 9. 12. Milan LESJAK, dipl. vet., Prebold, tel. 72-201

29. 11. 1972 ne osemenjemo.

30. 11. 1972 osemenjuje dežurni živinozdravnik.

Dežurna služba prične ob delavnikih ob 15. uri in traja do 7. ure zjutraj.

Ob sobotah prične dežurstvo ob 12. uri in se konča v ponedeljek ob 7. uri zjutraj.

VETERINARSKA POSTAJA
ŽALEC

V okviru praznovanj in razstav ob 100-letnici slovenskega šolstva v Mariboru je bila tudi razstava vzorcev hmelja, ki so bili ocenjeni, priznanja in plakete pa podeljene 10. oktobra 1972 v Mariboru.

NAJVIŠJE PRIZNANJE »ZLATI STORŽEK« 1972 JE PREJEL SVL »JERUZALEM« ORMOŽ

SREBRNE PLAKETE:

1. Franc DRČA, Kapla — Tabor
2. Jože JURAK, Sešče — Prebold
3. Vinko GORIŠEK, Pongrac — Griže
4. Pongrac TURNSEK, Breg — Polzela
5. Ivan RAKUN, Rečica — Šmartno ob Paki
6. Franc GLUŠIČ, Sp. Grušovlje — Šempeter
7. Terezija Uranjek, Orla vas — Braslovče

BRONASTE PLAKETE:

1. KK »Hmezad«, PE Vojnik
2. Kač Antonija, Vrbje — Zalec
3. »Agraria«, Brežice
4. KK »Hmezad«, obrat Radlje
5. Ivan Serdoner, Zg. Grušovlje — Šempeter
6. KK »Hmezad«, PE Poljče — Braslovče
7. Ivan Korošec, Glinje — Braslovče
8. Franc Zabukovnik, Andraž — Polzela
9. Maks Geršak, Založe — Polzela
10. Vinko Razdevšek, Ponikva — Zalec
11. KZ Slov. Konjice
12. Alojz Sredenšek, Ponikva — Zalec
13. KK »Hmezad«, PE Šmarjeta
14. KZ Prevalje

(Nadaljevanje z 10. strani)

država praktično ne daje nobenega denarja.

S pospeševanjem se delno ukvarjajo zadruga in konzorciji, ki pa za to delo dobijo od države zelo malo sredstev, večji del stroškov nosijo torej sami.

Sedemindvajsetega 9. 1972 smo obiskali konzorcij Agrikop v Regio Emilio, ki je v sklopu Federcoopa v Modeni. Program ogleda je bil podoben kot prvi dan v Modeni. Ogledali smo si modern mlin z mešalnico močnih krmil. Surovine proizvajajo delno v pokrajini Regio Emilio, delno pa kupujejo na drugih tržiščih Italije in tujine. Mlin je član konzorcija, ki ga sestavlja pet podobnih mlinov oziroma mešalnic. Delo med mlini je razdeljeno in specializirano. Mlin, ki smo si ga ogledali, je v celoti avtomatiziran.

Zadružniki, ki so člani te zadruge, prodajajo svoje pridelke z drugimi po tržnih cenah. Imajo prednost pri oskrbi z močnimi krmili, ki jih tudi plačajo po tržni ceni. Na koncu gospodarskega leta pa se jim v primeru ugodnega poslovanja prizna določen popust za nabavljena krmila. Tudi v tej pokrajini smo si ogledali skupinski hlev, ki je bil zgrajen med prvimi in ima trenutno okrog 700 glav živine, od tega 450 krav mlekaric. Ob hlevu je tudi sirarna, v njej predelajo vse proizvedeno mleko v sir. Princip poslovanja je enak kot pri prejšnjem, ki smo ga videli v Modeni. Za tem smo obiskali mlekarno, v kateri izdelujejo sir. Mlekarne je povezana s pitliščem svinj. Svinje krmijo samo s sirotko in močnimi krmili iz prej omenjenega mlina.

Pridelovalci mleka so udeleženi pri plačilu poleg dohodka od sira, tudi pri čistem dohodku od pitanja svinj.

V vsej pokrajini je veliko manjših mlekar, ki predelujejo mleko v sir in druge izdelke, zato nimajo manjših vaških zbiralnic, ampak vozijo mleko dvakrat dnevno v mlekarne. To delajo individualno ali pa opravi to za celo vas samo en kmet.

Se enkrat smo si ogledali veliko skladišče sira, kjer zori sir tudi za že omejeni obe manjši si-rarni. Kapaciteta skladišča je 3.500.000 kg sira v enem turnusu. Po končanih ogledih smo imeli zaključne razgovore s predstavniki Federcoopa. Zastopniki so nam pokazali še nekatere stvari, ki jih nismo imeli priliko videti, in odgovarjali na vprašanja, ki so nas zanimala.

Članstvo v zadrugah je določeno s statutom, je prostovoljno in ni vezano na plačevanje članarin. Vendar pa mora vsak član pr-dati pridelke zadrugi, sicer se ga takoj izključi.

Zanimale so nas tudi različne oblike strojnih skupnosti. Vendar pa strojnih skupnosti v našem smislu ne poznajo. Imajo pa strojne zadruga, v katere so kmete vložili kapital, za katerega dobijo obresti, strojne usluge pa plačujejo po ekonomski ceni.

Te zadruga delajo usluge tudi nečlanom, delovna sila na strojih pa je najeta. Zaradi mrtve sezone in razdrobljenosti ter prostorske oddaljenosti posameznih zadružnikov so usluge drage. Skušajo jih poceniti s tem, da bi na strojih delali kmetje sami. Načeli smo še nekatere vprašanja socialnega in starostnega zavarovanja kmetov, selekcijske službe v živinoreji, zaščite rastlin, število članov zadrug, velikosti kmetij, odstotka kmečkega prebivalstva in tako dalje. Zaradi pomanjkanja časa pa je ostalo mnogo odprtih vprašanj.

Osemindvajsetega 9. 1972 smo si na poti domov ogledali še vinograde in sadne plantaže v Južni Tirolski.

Udeleženci

SREČANJE GASILSKIH VETERANOV V ŽALCU

Že dvanaajstič so se letos zbrali gasilski veterani, ki so med obema vojnama delovali v gasilskih društvih po Savinjski dolini, predvsem pa funkcionarji žalske gasilske župe. Srečanje je pripravila občinska gasilska zveza Žalec, vodil jo je njen predsednik Vinko Jordan. V svoji sredi so imeli visokega jubilaranta Konrada

Srečanje je v imenu skupščine občine Žalec pozdravil načelnik tovariš Janez Meglič, ki je med drugim dejal: »Presenetilo me je, s kakšno zavzetostjo in skrbnostjo se spominjate prehojene poti in s ponosom gledate na uspehe, ki jih vaši potomci in mlajši aktivni gasilci, ki danes hodijo po vaših stopinjah, katerim ste vi

Gologranca, bivšega starosta gasilske župe v Žalcu, ki je letos dopolnil 85 let starosti in tajnika Dolfeta Bervarja. Na srečanju je bilo preko 40 veteranov.

Na vsakoletnem srečanju gasilski veterani obujajo spomine na delovanje gasilskih organizacij v preteklosti, zanimajo pa se tudi o delu gasilcev v sedanjosti. Na srečanju so veterani izrazili željo, da vsem zanamcem, ki danes aktivno delujejo v gasilstvu, da bi jih družba podpirala tako, kakor je krajevno potrebno, da pa bi tudi sami opravičili vse investicije in vlaganja v gasilstvo in s svojim delom dokazali, da so potrebni in na mestu. Takšne gasilce bomo vedno čislali in bomo smatrali, da so dobri nasledniki.

dali kašipot, vzpodbude, jih učili in usmerjali, v aktivno bogato gasilsko delovanje in mnogi med vami, kolikor vas nekatere poznam, še aktivno, z vso zavzetostjo in nesebičnostjo delate v gasilskih vrstah in pridobivate mlajše nove delavce na tem za družbo izredno pomembnem področju delovanja.

Nato se je tovariš Meglič zahvalil vsem gasilskim veteranom za vso požrtvovalnost, za mnoge stotine, če ne tisoče ur, ki so jih, oziroma jih nekateri še žrtvujejo za gasilsko organizacijo, z željo, da bi se prihodnje leto zopet zbrali in v prijetnem razpoloženju zopet ugotovili, kaj je novega v gasilski organizaciji.

V PRIHODNJI STEVILKI BOSTE MED DRUGIM BRALI:

- KAJ SMO VIDELI PRI ŠMARSKIH KMETIH, KI NAČRTNO PREUSMERJAJO SVOJE KMETIJE.
- DAVEK OD OSEBNEGA DOHODKA IZ KMETIJSKE DEJAVNOSTI IN OLAJŠAVE.
- MED KOOPERANTI POLŽANSKE VASI.

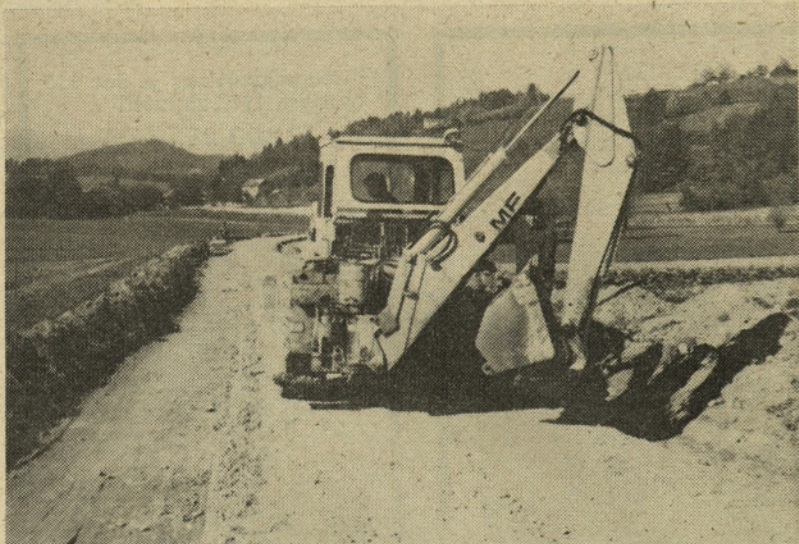
Plemenita žena

Listje drevja v gori veter stresa,
spokojno žubori potoček čisti.
Ženi pod butaro suhljadi noga kleca.
»Pomagaj, človek!« nekdo pri skali jeca.

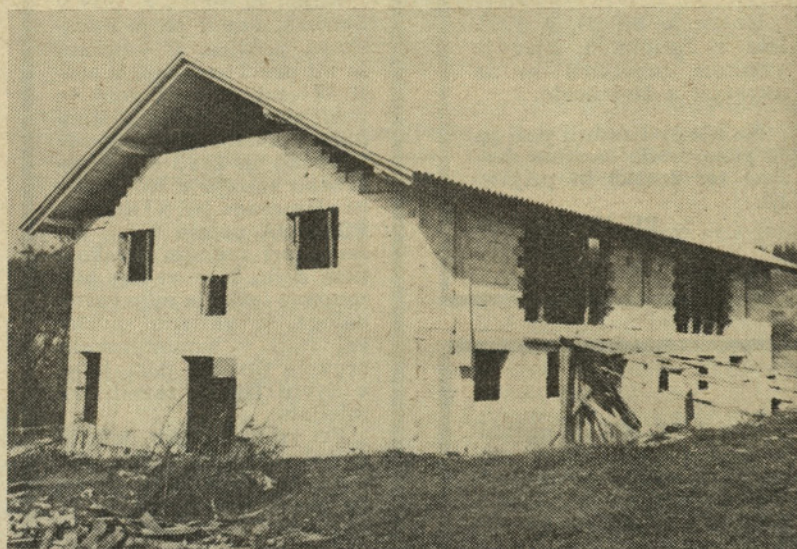
Tik ob skali grmiček je košati,
plahi proti njemu žene so koraki,
v grmovju dvigne se krvava glava,
na kapi zvezda rdeča-prava.

Partizanu žena čisti rane, veže,
od sočutja iz prsi trga se beseda;
»Sinko za obronkom hišica je moja,
zate bo tam skrbela mati tvoja.«

Alojz ANDERLIČ

Dela na cesti Zg. Grušovlje—Polzela resno kažejo, da bo ta do sedaj zelo slaba cesta v kratkem asfaltirana.

Franc VIPOTNIK, uspešen kooperant v POLŽANSKI VASI si je zgradil nov hlev za 12 krav in 30 pitancev, staro gospodarsko poslopje pa namerava preurediti za pisanje 150 bekono v enem turnusu.

Setev ozimnih žit je po dolini končana.

LJUDSKE NAPOVEDI

Če na Martina zmrzuje,
kmet voljno zimo pričakuje.
Listopada zmrzlina, je svečana
ne bo;
listopada južina, bo svečana
mrzlo.

Gledati na življenje skozi črna
očala
je prav tako nevarno, kot gledati
skozi roznata.

Lačna vrana siti vse preveč
verjame.

PREGOVORI

Bogastvo je modremu sluga,
neumnemu gospodar.

RESNICA

Nekateri se bojijo laži, drugi
lažnivcev, spet nekateri pa se
najbolj bojijo resnice!

HMELJAR

1972/9

PRILOGA HMELJARJA

Hmeljar izdaja delavski svet Kombinata »Hmeza« Zalec — Ureja uredniški odbor: Anton GUBEN-SEK, dipl. kmet. inž. — predsednik in člani: Stane MAROVT, dipl. kmet. inž., Bogdan PUGELJ, dipl. kmet. inž., Jože ROJNIK, kooperant, Rajko ZOHAR, dipl. živ. tehnolog, Miljeva KAC, dipl. kmet. inž. — urednica strokovne priloge, inž. Vili VYBIHAL — glavni urednik — Uredništvo je v Kombinate »Hmeza« Zalec, Ulica žalskega tabora 1 — Glasilo izhaja enkrat mesečno v 5.000 izvodih. — Letna naročnina 12 dinarjev. — Tisk in kličje AERO kemična in grafična industrija Celje.

Milan DOLINAR, dipl. ing. agr.

Razstava hmelja letnika 1972

DOPOLNJENO POROČILO PODANO OB PODELITVI PRIZNANJ HMELJARJEM V MARIBORU, DNE 10. OKTOBRA 1972

Letošnja razstava vzorcev je četrta po vrsti. Prva razstava je bila organizirana leta 1968 in nato trikrat zapored. Po tretji razstavi smo sklenili, da bi bilo smoterneje organizirati jo vsako drugo leto in tako jo letos ponovno prirejamo.

Naneslo je, da je ta razstava letos v Mariboru. Vključena je v poljedelski oddelek ob stoletnici kmetijskega šolstva in menimo, da je tako prav. S tem, ko smo jo letos pripravili ob tako važnem jubileju slovenskega kmetijskega šolstva, smo dali hmelju mesto, ki ga v našem kmetijstvu zaseda. Nadalje menimo, da si je to razstavo ogledalo večje število ljudi, ki so jih pritegnile druge tu zastopane kmetijske panoge. Morda je za povprečnega opazovalca hmeljarska razstava monotona: hmelj je hmelj. Vendar pa za kmetijskega strokovnjaka in za sodelavce na razstavi pomeni dosti več. Nadalje moramo vedeti, da hmelj ne raste samo v Savinjski dolini, da je to poljščina Slovenije ter da je tudi okolica Maribora zastopana s precejšnjimi površinami v deležu slovenskega hmeljarstva.

Namen razstave je vsakokrat isti. Z vzorci želimo prikazati uspehe posameznih hmeljarjev, ugotoviti kakovost letnika ter napake pri pridelovanju. Zaenkrat sodeluje v konkurenci samo sorta savinjski golding, v bodoče pa bo treba misliti tudi na posebni del razstave, kjer bodo po posebnem pravilniku ocenjeni tudi vzorci novih sort, saj jih je bilo do letos spomladi posajenih že 106 ha, plan obnove za sezono 72/73 pa predvideva saditev še nadaljnjih 180—200 ha.

Letos je razstavljenih 160 vzorcev savinjskega goldinga v konkurenci ter štiri sorte, vzgojene in priznane pred par leti, izven konkurence. Potrudili smo se, da je vsako hmeljarsko področje zastopano z določenim številom vzorcev, žal pa pogrešamo udeležbo Šmarsko—Šentjurskega področja, ki iz neznanih vzrokov ni prijavilo svoje udeležbe. Kljub temu pa mislimo, da je slika kakovosti podana že s tem številom.

Posamezna področja so zastopana z naslednjim številom vzorcev:

1. Zasavje in Dolenjska	10
2. Dravsko in Dravinjsko polje	9
3. Zgornje Dravska dolina in Koroška	10
4. Šmarsko — Šentjursko	0
5. Celjsko — Vojniško	13
6. Šoštanjsko — Velenjsko	11
7. Zgornje Savinjsko	4
8. Spodnje Savinjsko	103

Posamezni predeli Spodnje Savinjske doline pa so zastopani z naslednjim številom vzorcev:

a) braslovški	9
b) vranski	6
c) taborski	10
d) trnavski	13
e) preboldski	8
f) polzelski	17
g) šempeterski	11
h) žalski	15
i) petrovški	14

Dovolite, da podam v imenu komisije, ki je vzorce ocenila, pregled ocen. Po že znanem pravilu je vzorce dvakrat ocenila in sicer: organoleptično ter kemično. Organoleptična ocena je seštevka desetih kriterijev; pri vsa-

kem je možno dobiti od 1—5 točk ali skupaj 50, pri kemični analizi je ugotovljena količina humulona ocenjena z 0—20 točk. Pri organoleptični oceni ocenjujemo: obiranje, barvo, lesk, varstvo, izgled, izenačenost, zraščenos, količino lupulina, barvo lupulina in aroma, pri kemični pa količino humulona. Tako lahko vzorec doseže maksimalno 70 točk.

Dobro rastišče je odraz moči tudi pri hmeljni rastlini

Obiranje je letos povprečno pri 160 vzorcih ocenjeno z 4,2 točkami, torej slabše kot v letu 1970, ko je ta ocena znašala 4,6 točk. Ne bi mogli trditi, da je temu vzrok strojno obiranje, ker se iz leta v leta odstotek strojno obranega hmelja povečuje. Pač pa smo opazili slabo obran hmelj tudi tam, kjer strojev nimajo. Obralci pač žele čim večji zaslužek in ne gledajo več toliko na kakovost obiranja. Kontrola je nemogoča, oziroma proizvajalci ne morejo ukrepati proti takim obralcem.

En vzorec je bil ocenjen z oceno 2 za obiranje, 11 jih je dobilo oceno 3, ostali pa od 4—5 točk. Še kar solidno obrani so bili vzorci iz Šoštanjsko—Velenjskega področja ter braslovškega predela.

Barva je letos ocenjena s 4 točkami. Je nekoliko slabša od leta 1970, a boljša od leta 1969. Najlepšo barvo so imeli vzorci iz Dolenjskega in Zasavskega ter Prebolda, a najslabšo na področju Dravskega polja, Šoštanj, Zg. Savinjske doline in iz Žalca. Le 11 vzorcev je prejelo oceno 3 ostali pa 4 in 5. Značilno za nekatere vzorce je bila svetlozelena a čista barva, znak prezgodnjega obiranja.

Lesk je letos ocenjen z 4,3 točkami, enako kot leta 1970, a boljše od leta 1969. Šest vzorcev je prejelo oceno 3, to so bili vzorci s poslabšano barvo, temnim lupulinom, kar je slab znak nepravilne manipulacije od obiranja dalje. Lep lesk imajo vzorci iz Braslovč in Zgornje Savinjske doline.

Varstvo je slabše ocenjeno kot leta 1970. Razumljivo, saj je bila letina pogojena s slabimi vremenskimi prilikami vseskozi med vegetacijo in še kasneje ob tvorbi storžkov. Kljub temu izrazito slabih primerkov ni bilo, le 13 vzorcev je prejelo oceno 3, dočim ocene 2 ni bilo. Sicer pa je prav dobrih ocen več kot odličnih. Precej vzorcev je bilo poškodovanih po vetru in toči, vendar pri oceni tega nismo upoštevali. Zanimivo pri tej oceni je, da smo le v dveh primerih sklepali na botritis, proseno večšo in kladosporij, smo opazili le tu in tam. Tudi značilnih primerov prisotnosti rdečega pajka ni bilo opaziti, ravno tako ne poškodb od listnih uši, čeprav vemo, da je v nekaterih primerih povzročila občutno škodo. Skratka z zadovoljstvom ugotavljamo, da so kljub nevarnostim, ki so nekatere proizvajalce mučile preko vsega leta, uspeli obdržati sorazmerno zdrav hmelj.

Izgled storžka je bil letos po oceni najboljši doslej, sicer le za 0,1 točk boljši od leta 1970. Razen nekaterih izjem, kot je zgodaj obran hmelj, nadalje bolj iz nekaterih značilno slabih talnih razmer, ki vsako leto dajejo slabši izgled storžka, se je hmelj odlikoval v lepo zraščene in čvrste storžke. Storžki so težki, polni, so zaprti in pravilno oblikovani. Najboljši izgled vzorcev so imeli vzorci iz področij Petrovč, Trnave, Vojnika in Dolenjske, a najslabši iz Vranskega, Polzele, Zg. Savinjske doline in Žalca. Kar 41 vzorcev je dobilo nižjo oceno od 4, eden pa celo oceno 2.

Izenačenost je v letu 1972 odlična v primerjavi s prejšnjimi leti. Povprečna ocena je 4,0 točke. Lepo izenačene storžke imajo vzorci iz Žalca, Dolenjske, Zg. Dravske doline, slabše od ostalih pa so izenačeni v Zg. Savinjski dolini ter še nekaterih. Trinajst vzorcev ima oceno 3, ostali pa 4 in 5. Nasprotno letos ni bilo izrazito debelih storžkov niti ne preraščencev, kot je bilo v nekaterih preteklih letih.

Zraščenos je doslej najboljšje ocenjena, saj znaša v povprečju 4 točke. Menim celo, da smo člani komisije bili preskromni pri podelitvi odličnih ocen. Tako zbitih storžkov, tankih in gostih vreten najbrž zlepa ne bomo imeli. Po povprečni oceni prednjačijo Braslovče, ostali se razlikujejo med seboj za 0,1 do 0,3 točke. Le 18 vzorcev smo prisodili odlično oceno in 16 oceno 3, vsi ostali imajo oceno 4. Zraščenos in izgled se med seboj dopolnjujeta in ni naključje, da sta ti dve oceni letos boljši kot kdajkoli doslej.

Lupulin vizuelno ocenimo v storžku. Vizuelna ocena nima nobene zveze s količino humulona po kemični analizi. Določiti oceno za ta kriterij kakovosti je težavno že zaradi barve lupulina, ki je včasih temna in daje videz, da ga je več, kot če je citronasto rumen in ga je videti manj. Povprečna ocena je 3,8 točke, enaka kot leta 1970, a višja od prejšnjih let. Najboljšo oceno po tem kriteriju ima predel Prebolda, dosti pa ne zaostajajo

področje Dravskega polja, Braslovč in Šempetra. Le 17 vzorcev je prejelo po 5 točk, ostali so med 4 in 3 točkami.

Barva lupulina je značilen odraz manipulacije s hmeljem po obiranju. Barva se začne spreminjati že preden pride hmelj v sušilnico. Slabša se s previsoko temperaturo sušenja, zlasti če je hmelj moker. Neprimerni skladiščni prostori pa povzročijo, da pravilno posušen hmelj spremeni t. j. poslabša barvo tako storžka kot lupulina.

Letošnja ocena je nižja od leta 1970 za pol točke, nižja od leta 1969 ter višja od letnika 1968. En vzorec je prejel oceno 2, trinajst okeno 3, 71 oceno 4 in 75 oceno 5. Po barvi lupulina ima najboljšo oceno področje Dolenjske in Zasavja z oceno 4,8 točk, najnižjo oceno 4 točke pa Šoštanjsko ter Vransko področje.

Aroma, značilna za savinjski golding je bila letos ocenjena od 3—4 točke. Zanimivo pri tem je, da je ocena 5 le redkokdaj podeljena

Letos je tega laskavega priznanja bilo deležnih 15 vzorcev ostali so med oceno 3 in 4. Tudi v povprečju let ne opazimo nobenih bistvenih razlik v oceni arome, giblje se od 3,6 do 3,8 točke. Zaznati je bilo primerov tuje ne-hmeljske arome, ostale razlike v oceni pa so rezultat nezaznavne, neintenzivne ali vsiljive arome. Najboljšo oceno po tem kriteriju je dosegel rajon Šempetra in Zgornje Savinjske doline. Najslabša ocena 3,5 točk je bila dosežena na Vranskem, ostala področja pa imajo približno enako oceno od 3,7 do 3,9 točk.

Vsota točk po organoleptični oceni za Slovenijo je 40,7 točk ali za 0,7 točke manj kot leta 1970. Rajoni, odnosno področja so razporejena med 42,9 in 37,7 točkami. Ocene področij so po vrsti naslednje:

1. Dolenjsko in Zasavje 42,9 točk
2. Šempeter 42,5 točk
3. Prebold 42,3 točk
- 4.—5. Braslovče, Petrovče itd. 41,6 točk

Trgovska ocena razstave 1972

Vzorec	Obi- ranje 1-5	Barva 1-5	Lesk 1-5	Var- stvo 1-5	Izgle- d 1-5	Izena- čenost 1-5	Zra- ščenost 1-5	Lupu- lin 1-5	Bar- va lupul. 1-5	Aro- ma 1-5	Sku- paj 1-50
Dolenjsko — Zasavje	4,5	4,6	4,5	4,6	4,1	4,2	4,1	3,6	4,8	3,9	42,9
Dravska dolina	4,0	4,0	4,2	4,1	3,8	3,9	4,1	4,1	4,1	3,7	40,0
Zgornja Dravska dolina	4,6	4,4	4,3	3,8	4,0	4,2	3,9	3,8	4,6	3,7	41,3
Celje — Vojnik	4,4	4,4	4,1	4,1	4,1	4,1	3,8	3,7	4,6	3,7	41,0
Šoštanj — Velenje	3,7	4,0	4,3	4,7	4,0	3,9	3,9	3,5	4,7	4,0	37,7
Zg. Savinjska dolina	3,2	4,0	4,0	4,0	3,0	3,8	3,5	3,5	4,7	4,0	37,7
Braslovče	4,7	4,3	4,0	4,1	3,8	4,0	4,3	4,1	4,5	3,8	39,1
Vransko	3,8	4,3	4,3	4,2	3,7	4,0	4,0	3,3	4,0	3,5	39,1
Tabor	4,3	4,2	4,3	4,3	3,8	3,9	4,0	3,6	4,4	3,9	40,7
Trnava	4,1	4,0	4,3	4,0	4,1	4,1	4,1	3,8	4,4	3,9	40,8
Prebold	4,4	4,5	4,4	4,7	4,0	4,1	4,0	4,2	4,1	3,9	42,3
Polzela	4,3	4,3	4,5	4,3	3,6	3,9	4,1	3,8	4,4	3,8	41,0
Šempeter	4,4	4,5	4,4	4,4	3,9	4,1	4,2	4,1	4,3	4,2	42,5
Žalec	4,4	4,0	4,2	4,1	3,7	4,2	3,9	4,3	4,3	3,7	40,7
Petrovče	4,5	4,4	4,4	4,1	4,1	4,1	4,0	3,4	4,6	3,9	41,6
SRS 1972	4,2	4,0	4,3	4,2	3,9	4,0	4,0	3,8	4,4	3,8	40,7
1970	4,6	4,2	4,4	4,4	3,8	3,8	3,8	3,8	4,9	3,7	41,4
1969	4,0	3,8	4,0	3,8	3,6	3,7	3,6	3,5	4,5	3,6	38,5
1968	4,0	4,2	4,5	4,1	3,7	3,9	3,8	3,5	4,2	3,6	39,5

Značke prejmejo:

	Bronaste	Točk organ.	% točk humul.
21.—22. mesto vzorec št.	42 KK Prevalje , obrat Kotlje	57 točk	47
	151 KK Hmezad kmet. IV.		
	PE Šmarjeta	57 točk	42
19.—20. mesto vzorec št.	160 KZ Slovenske Konjice	57,5 točk	40
	140 Alojz Sredenšek , Ponikva pri Žalcu	57,5 točk	40
14.—18. mesto vzorec št.	112 KK Hmezad kmet. I. , PE Poljče	58 točk	43
	123 Ivan Korošec , Glinje 3, Braslovče	58 točk	43
	63 Franc Zabukovnik , Andraž 76, Polzela	58 točk	43
	70 Maks Geršak , Založe 6, Polzela	58 točk	43
	139 Vinko Razdevšek , Ponikva 5, Žalec	58 točk	43
11.—13. mesto vzorec št.	80 Agraria, Brežice	58,5 točk	46
	47 KK Hmezad , obrat Radlje ob Dravi	58,5 točk	46
	141 Ivan Serdoner , Zg. Grušovlje, Šempeter	58,5 točk	46
9.—10. mesto vzorec št.	158 KK Hmezad kmet IV. , PE Vojnik	59 točk	44
	119 Antonija Kač , Vrbje, Žalec	59 točk	44
Srebrne			
8. mesto vzorec št.	36 Terezija Uranjek , Orlova vas, Trnava	59,5 točk	42
6.—7. mesto vzorec št.	3 Ivan Rakun , Rečica 15, Šmartno ob Paki	60 točk	45
	55 Franc Glušič , Sp. Grušovlje Šempeter	60 točk	45
5. mesto vzorec št.	74 Pongrac Turnšek , Breg 14, Polzela	60,5 točk	43
3.—4. mesto vzorec št.	59 Jože Jurak , Sešče, Prebold	61 točk	46
	109 Vinko Gorišek , Pograca, Žalec	61 točk	46
2. mesto vzorec št.	21 Franc Drča , Kapla 36, Tabor	61,5 točk	44
Zlati storžek			
1. mesto vzorec št.	87 SVL Jeuzalem , Ormož	62 točk	47

Vsem razstavljalcem se zahvaljujemo za udeležbo, nagrajence m pa čestitamo!

Najvišja organoleptična ocena letnika 1972 je 47 točk. Imata jo vzorca št. 87 in 42, to sta vzorca iz Ormoža in Prevalj. Sedem vzorcev je prejelo oceno 46 točk, to so vzorci:

- Št. 80 **Agraria, Brežice**
 Št. 59 **Jože Jurak, Sešče**
 Št. 69 **KZ Metlika**
 Št. 47 **KK Hmezad, Radlje**
 Št. 109 **Vinko Gorišek, Pangrac**
 Št. 141 **Ivan Serdoner, Grušovlje**
 Št. 170 **Aurora Inštitut**

Z oceno 44 točk je 16 vzorcev.

Najnižjo oceno 34 točk ima en vzorec, trije pa imajo po 35 točk, ostali 131 pa vmes med najboljšimi in najslabšimi.

Kemična analiza hmeljnega storžka daje najbolj objektivno merilo kakovosti. Analize so izdelane samo za odstotek alfa kislin odnosno humulona. Bilo bi še objektivnejše, če bi ugotavljali še odstotek trdih smol, ter grenične vrednosti in še kaj. Tako pa po tem pravilniku drugih ocen odnosno analiz ni in se moramo zadovoljiti s tem, kar imamo. Povprečna količina humulona za Slovenijo je v letu 1972 7,07 %. Ta vrednost je nižja kot leta 1970, ko je ta % bil 7,68 in leta 1969, ko je bil 7,47.

Najvišji % humulona ima predel Polzele, 7,40, njemu sledijo s:

- 7,33 % Celje, Vojnik
 7,32 % Dravska polje
 7,23 % Žalec
 7,22 % Braslovče
 7,20 % Trnava itd., do najnižjega 6,41 %.

Najvišja ocena vzorca sploh v letu 1972 je 8,26 % humulona in ga ima vzorec št. 74 t. j. **Pongrac Turnšek** iz Brega pri Polzeli. Nadaljnje višje ocene pa si slede takole:

- 8,20 % vzorec št. 36 **Uranjek Terezija**,
Orla vas
 8,16 % vzorec št. 62 **Ivan Dušič, Andraž pri**
Polzeli
 8,10 % vzorec št. 160 **KZ Slovenske Konjice**
 8,05 % vzorec št. 21 **Franc Drča, Kapla**
Tabor
 8,04 % vzorec št. 140 **Alojz Sredenšek**,
Ponikva Žalec

Nad 7 % humulona ima kar 91 vzorcev, 62 vzorcev ima nad 6 % humulona ter le eden izpod 6 % ali točneje 5,87 %. Vidimo torej, da je razlika med najvišjo in najnižjo vrednostjo humulona 2,39 % v letu 1970 pa je bila ta razlika 2,82 %.

Anonimno, izven konkurence smo ocenjevali tudi nove sorte Atlas, Ahil, Apolon in Aurora. Po organoleptični oceni so prejeli: 46 točk Aurora, 44 točk Apolon, po 42 točk pa Atlas in Ahil. Po % humulona so vsi nad 11 % z najvišjo vrednostjo 13,66 % pri sorti Ahil.

Po postavitvi žičnice lahko tla globoko pre-
rahljamo, površino pa zravnamo z grebačo
ali frezo

Ce bi tudi nje ocenjevali v konkurenci, bi zasidli prva štiri mesta od 65 do 70 točk.

Točke, ki so jih vzorci prejeli na podlagi odstotka humulona, prištete k organoleptični oceni dajejo dokončno oceno vzorca. Ker je odstotek humulona v letu 1972 nižji od leta 1970, je to povprečno skupno število točk nižje. Tako je v tem letu največja vsota točk 52,5, dočim je v letu 1972 bila 56,3, a leta 1969 51,9 točk.

Področja, odnosno predeli pa so razporejeni takole:

1. Prebold	54,8 točk
2. Dolenjsko in Zasavje	54,4 točk
3. Polzela	54,1 točk
4. Celje — Vojnik	53,8 točk
5. Braslovče	53,6 točk

Milan VERONEK inž. agr.

6. Sempeter	53,4 točk
7. Trnava	53,3 točk
8. Zalec	53,1 točk
itd.	

Po pravilniku je vsako leto, ko prirejamo razstavo, podeljenih 22 priznanj, ki imajo različno težo. Štirinajst medalj je bronastih, sedem srebrnih ter ena zlata imenovana »zlata storžek«. Letos kot že omenjeno, se je za odličje potegovalo 160 vzorcev. Žal ima to možnost samo en vzorec odnosno razstavljač, nobeno mesto izpod tega pa tudi ni nečastno. Povsod so zmagovalci in poraženci, vedno je eden prvi in eden zadnji. Zato naj ne izgube volje vsi tisti, ki ne bodo med nagrajenci, da bi se v bodoče odpovedali sode-

lovanju na podobni razstavi v upanju, da so drugič lahko oni med njimi.

V predzadnji in zadnji koloni so razčlenjene ocene po organoleptični in kemični oceni. Iz nje je razvidno, da lahko najboljše ocenjen vzorec s 47 točkami po organoleptični oceni zaradi nižjega odstotka humulona komaj še pride v konkurenci za medaljo. Nasprotno pa so prejeli priznanja tudi vzorci s 40 točkami po organoleptični oceni, ker jim je odstotek humulona navrgel veliko točk. Kar treh vzorcev (Zagoričnik, Četina, KIC Grm), ki so zbrali 45 točk iz organoleptične ocene, ni med odlikovanci. Po organoleptični oceni je 15 vzorcev prejelo 44 točk, a so le trije med odlikovanci. Nasprotno, pa je med odlikovanci 5 vzorcev s 43 točkami ter 2 z 42 točkami.

Bo globoko rahljanje hmeljišč postalo reden agrotehničen ukrep

Ze davno so ljudje spoznali, da lahko z globokim rahljanjem občutno povečajo pridelke tam, kjer se je v zemlji ustvarila sčasoma plazina ali kako drugače gosta plast, ki ne prepušča dovolj zraka, vode in tudi ne korenin. Poskušali so jo razbiti in večinoma ne brez uspeha. Ukrep je zajel večje površine z prihodom traktorjev in nekoliko spremenjenega gledanja na obdelavo tal.

Hmeljni nasadi so posajeni na različnih tleh, tudi na manj ali celo neprimernih, vendar pa najdemo zgoščene in slabo propustne plasti največkrat na globini 30—50 cm pod površino. Tako moramo računati, da bo globina globokega rahljanja večinoma prav tolikšna, sicer pa bi se za popoln uspeh naj držali pravila, da je treba zaorati pod te pla-

vlažna tla, le ta v kolesnicah škodljivo stlačimo že 20 cm in več, jeseni jih pa vedno ne prerahljamo v celoti ter na ta način že v istem letu ponovno ustvarimo prepreko za razraščanje korenin.

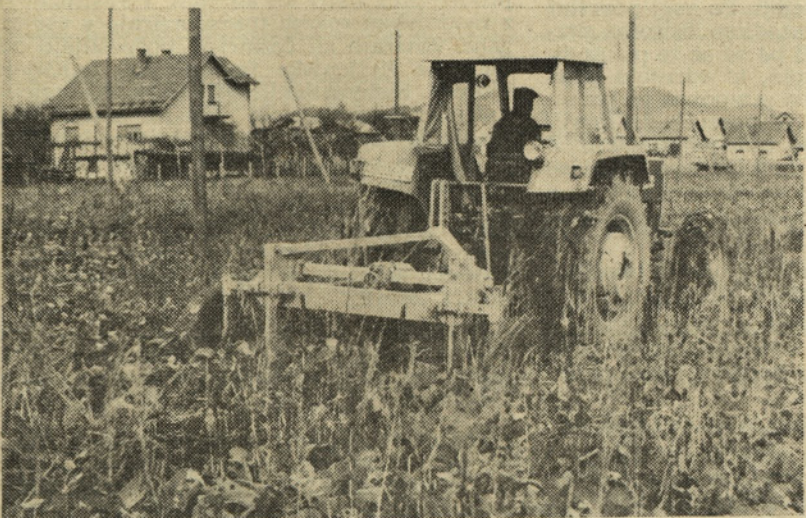
Letošnje jeseni, ko se je zemlja po močno mokrem poletju (814,7 mm padavin, april—avgust) le osušila in postala primerna za podrahljanje, je to v Savinjski dolini zaje-

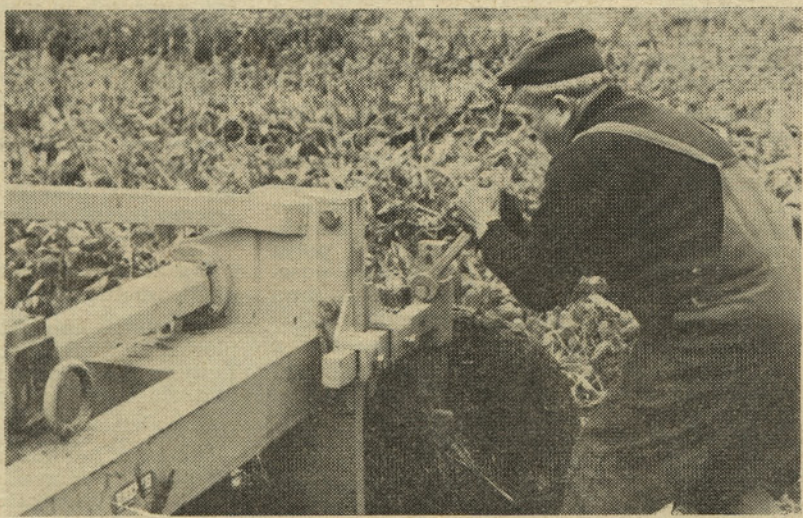
Zbita tla so biološko manj aktivna, zato ostane hlevski gnoj dolgo nepredelan

Po razpokah zemlje se rastline (repica za podor v hmeljišču) zelo razrastejo

Neustrezen rahljač s premajhnimi lemeži, ki so nameščeni pod neustreznim kotom

Globoko rahljanje pri Brenigu naravnavamo s podpornimi kolesi

Nujnost globokega rahljanja se je pokazala, predvsem v hmeljnih nasadih, s tem pa nečemo reči, da na drugih kmetijskih površinah našega območja ni potreb po njem. V hmeljnih nasadih so potrebe le toliko večje, ker z medvrstno obdelavo močnejše poškodujemo oziroma zbijemo še zgornjo plast zemlje kot pri ostalih poljščinah, tako da se potrebe po globokem rahljanju celotnega profila prej pokažejo.

sti in jih v celoti razdrobiti ne glede na to, kje ležijo.

Učinek globokega rahljanja ali tudi krajše imenovanega podrahljanja pa bo kratkotrajen, če ne bomo nadalje ukrepali tako, da bodo korenine gojene rastline pa tudi meliorativk oziroma podorin prekoreninile prerahljanih plasti v globino. Pri tem velja upoštevati dejstvo, da v hmeljnih nasadih v enem letu za poletno obdelavo, če obdelujemo pre-

lo večje površine, predvsem na kombinatu Hmezad, ki se je zato opremil s primernimi priključki.

Čeprav je potreba po globokem rahljanju prisotna že dolga leta nazaj in čeprav je tudi Inštitut za hmeljarstvo v tem pogledu že opravil nekatere raziskave in ukrep tudi priporočal, pa se ta zaradi prepričanja, ki je še

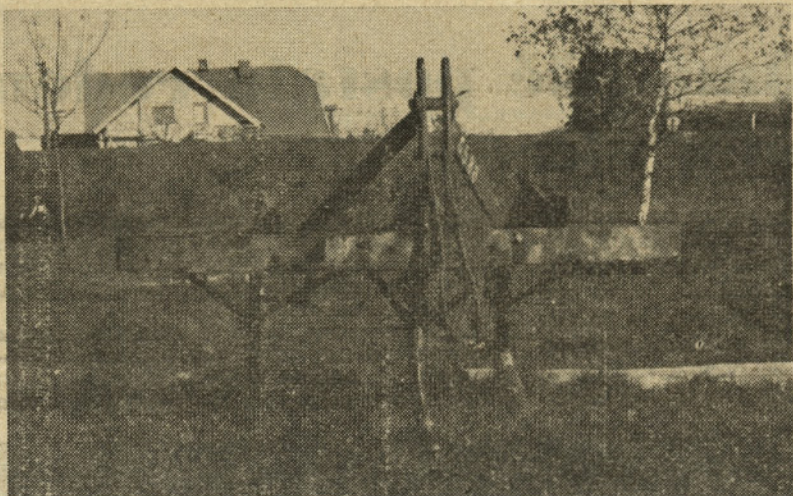
med hmeljarji — da ima hmelj globoko in na široko razraščene korenine, ki jih z podrahljavanjem prerežemo, na škodo pridelka — ni uveljavilo. Vendar temu ni tako. Slika je popolnoma drugačna. V hmeljiščih, ki so potrebna globokega rahljanja, sega glavna masa korenin do globine 25 cm in do 50 cm od štora, pa tudi na preostalih površinah ni veliko boljše (ugotovitve raziskav razširjenosti koreninskega sistema savinjskega goldinga). Nadalje je ugotovljeno, da se korenine hmelja po podrahljavanju zelo dobro in številno obnovijo, obrastejo, če jih prerežemo na razdalji 50 cm od štora, da v enem letu prerastejo medvrstni prostor, če je bil dobro prerahljan, tudi en meter globoko, kar pomeni, da se je rastišče za rastlino nekajkrat povečalo. Na osnovi tega lahko po globokem rahljanju pričakujemo večji pridelek in dalj-

šo dobo trajanja nasada. Podrahljavanje je lahko škodljivo le takrat, če ni strokovno pravilno izvedeno.

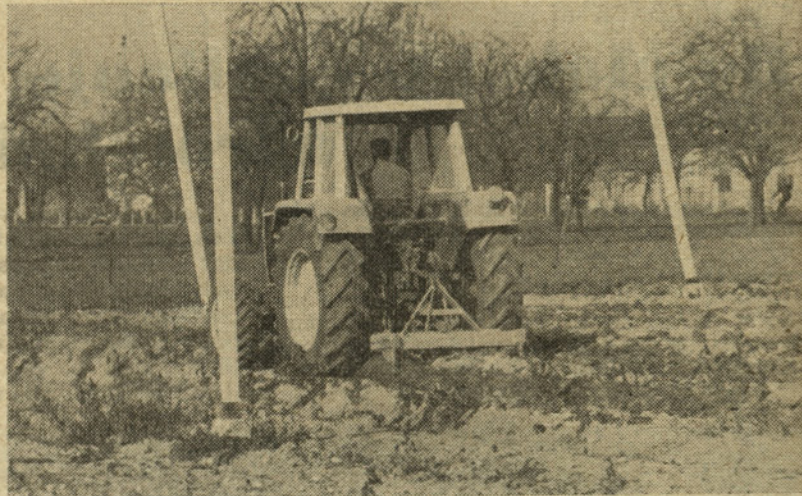
Nepravilnosti, ki smo jih v praksi največkrat opazili in se še dogajajo, so naslednje: Večinoma podrahljavamo preplitvo ne oziraje se na zbite plasti zemlje. Pri tem porežemo korenine, ne povečamo jim pa življenjskega prostora. Uporabljamo neustrezne podrahljače, ki imajo premajhne ali nepravilno nastavljene lemeže, ne dosežejo pa tudi potrebne globine in če z njimi delamo tudi takrat, ko zemlja ni dovolj suha, tako da se pod silo lemežev ne drobi, jo le ti spodaj še bolj stiskajo.

Za globoko rahljanje je najprimernejša suha jesen. Tla za orodjem dobro narastejo in se razdrobijo, to je pa tudi merilo za ocenjevanje mehničnega učinka podrahljačev na

tla. Vlečna sila, ki je v normalnih pogojih dela potrebna, znaša približno za vsak cm globine enega lemeža eno konjsko moč, kar pa se spreminja z ozirom na tla, velikost, obliko in kot lemeža pod katerim je nastavljen, v zadnjem času pa tudi od vrste podrahljača. Iz podrahljačev s fiksnimi lemeži so razvili dva tipa novih, ki imajo gibljive lemeže. Ti lemeži nihajo v vertikalni ali horizontalni smeri v smeri poti. Z njimi je mogoče doseči večjo globino, rabijo manj vlečne sile po enoti in so pri delu temeljitejši. Pohvalno je, da z enim od teh (največji iz serijske proizvodnje firme Brenig) že z uspehom delajo po hmeljiščih Kombinata Hmezad Žalec. Najbrž ne bo ostal edini, saj smo spoznali koristnost globokega rahljanja, ki bo po potrebi in vsakih nekaj let (2—3) postalo nenadomestljiv agrotehnični ukrep.

Rahljač »Brenig« z vertikalnimi gibljivimi lemeži pri globokem rahljanju zemlje za nov nasad hmelja

Rahljač s togimi lemeži pri delu

Miljeva KAČ, dipl. ing. agr.

HERBICIDI V HMELJIŠČIH

(Nadaljevanje)

Od kontaktnih herbicidov največ uporabljamo reglon in gramoxon

Reglon, pripravek na osnovi dikvata ima 20 % aktivne snovi. Uničuje zelene dele rastlin. Uporabljamo ga za zatiranje širokolistnatih in ozkolistnatih plevelov. Dobro omočene semenske pleveli z reglonom uničimo, koreninski pleveli pa se obrastejo.

Boljši uspeh dosežemo, če škropimo jutraj ali pozno popoldne. Pri intenzivni svetlobi reglon uniči rastlinske celice, preden se dobro porazdeli po rastlini in zato je herbicidni učinek slabši.

Reglon uničuje vse zelene rastline. Kljub temu ga ne uvrščamo k totalnim herbicidom. Uporabljamo ga na obdelovalnih površinah predvsem kot selektivno sredstvo. Paziti moramo samo, da pri škropljenju ne omočimo gojenih rastlin. Reglon uporabljamo na njivah, vrtovih, travnikih in nasadih. Na polju in v vrtovih škropimo z njim, preden posevek vzkali. Z razpršilci s ščitnikom škropimo vrtnine ter sadne in gozdne drevesnice.

Reglon uporabljamo tudi kot desikant, z njim uničimo listje posevka, da olajšamo žetev. Z reglonom uničujemo krompirjevo pred izkopom. Uporabljamo ga za uničevanje listja v bombažu pred odbiranjem. Z reglonom škropimo semensko deteljo ali lucerno pred žetvijo. Z reglonom uničujemo tudi predenico na detelji in lucerni tako, da lokalno škropimo z 0,5 % koncentracijo. Z reglonom odstranjujemo tudi odvečne poganjke pri hmelju.

V ribnikih in jarkih škropimo z reglonom proti algam, podvodnim plevelom in plevelom, ki plavajo.

Reglon uporabljamo v odmerku 3—5 kg/ha. Včasih je potrebno dodati pripravku še sredstvo za boljšo močljivost (sandovit, kromovit, vlažilec Riedel).

Delovanje reglona je kratkotrajno. Čim pade na tla, se razkroji. Zato lahko sejemo že nekaj dni po škropljenju. Če želimo v nasadih daljše delovanje, ga kombiniramo s talnimi herbicidi.

Gramoxon na osnovi parakvata vsebuje 20 % aktivne snovi. Uničuje tako kot reglon zelene dele rastlin. Je še nekoliko bolj učinkovit, posebno na travnate pleveli.

Uporabljamo ga podobno kot reglon na polju, v vrtovih in v nasadih. Po vsej površini škropimo, preden jo zasadijo oziroma preden seme vzkali, pleveli pa so se že pokazali. Z razpršilci in ščitnikom, ki varujejo gojene rastline, uporabljamo gramoxon po presa- janju, oziroma, ko se je posevek že razvil. Gramoxon uporabljamo tudi na pašnikih. Z velikim odmerkom (5 do 8 l/ha) poškopimo zapleveljene pašnike in na očiščeno površino sejemo travno mešanico, ne da bi zemljo preorali.

Z gramoxonom lahko brez oranja ponovno zasejemo tudi njive (npr. z žiti).

Gramoxon uporabljamo tudi za uničevanje plevelov v vodi, bodisi v ribnikih ali kanalih. Z njim škropimo tudi bregove proti plevelom, zlasti travnatim.

Običajen odmerek gramoxona je 2,5—6 l/ha.

Odmerek gramoxona za uničevanje plevela v vodi je odvisen od vrste plevela in globine vode. Navadno ga uporabljamo v odmerku 1,25—5 pp m (1 pp m = 1 g reglona na 1 m³ vode) za podvodne pleveli.

Herbicidno delovanje gramoxona je tem boljše, čim bolj so rastline omočene. Zato je uspeh škropljenja boljši, če škropimo v rosi, v rahlem dežju ali pa po dežju. Sredstvo se zelo hitro vpije v rastline, zato dež, ki pade kmalu po škropljenju, ne zmanjša njegovega delovanja. Deluje prav tako hitro kot reglon. V 24 urah že vidimo uspeh škropljenja. Plevel pa se popolnoma posuši v nekaj dneh.

Po strupenosti sodi gramoxon med zelo strupena sredstva. LD 50 je 160 mg/kg. Če pride skozi usta v telo, je v najmanjših koli-

činah smrtno nevaren. Pri delu moramo paziti, da si ne zmočimo kože. Če pade koncentrat na kožo, se moramo skrbno umiti. Na škropljeno površino ne puščajmo živine 3 tedne. V ribnikih škropljenih z gramoxonom ali reglonom, se ne kopajmo, rečne vode ne pijmo 7 dni. Karenca za gramoxon je 3 dni.

Druga še važnejša skupina herbicidov so sistemski ali endoterapevtski herbicidi.

Sistemski herbicidi so tisti, ki v rastline prodrejo prek listja ali korenin. V rastlinah se z rastlinskim sokom transportirajo v vse organe. Zavirajo ali čezmerno pospešujejo pomembne življenjske funkcije ali uničujejo klorofil. Sistemski herbicidi lahko uničijo tudi večletne pleveli. Večina sistemskih herbicidov ostane v zemlji aktivna dalj časa za razliko od dotikalnih. Pri njih dosledno upoštevamo karenčno dobo. To je čas, ki mora pretči, da na s herbicidi škropljeno zemljo lahko sejemo oziroma sadimo. Dolgotrajno delovanje herbicidov je, kar zadeva pleveli, v posevku zaželeno, lahko pa v kolobarju povzroča težave.

Sistemski herbicide delimo na splošno na dve veliki skupini: na herbicide na bazi rastnih snovi in na herbicide, ki niso regulatorji rasti.

Herbicidi na bazi rastnih snovi. Za herbicide na bazi rastnih snovi je značilno da delujejo predvsem prek lista in v manjši meri prek korenin. V majhnih koncentracijah pospešujejo razvoj rastlin, v večjih odmerkih pa tako močno pospešujejo rast, da se izrabi rezervne snovi, kar rastlino izčrpa in uniči. Močno pretiran odmerek pa lahko rastlino šokira in herbicidno delovanje ne pride do izraza.

Na poškopljenih rastlinah se zaradi bujnega razvoja pokažejo različne deformacije: zvijanje stebel, kodranje listja ipd. Znaki se pojavijo včasih že po nekaj urah, najhitreje v lepem in toplem vremenu. Rastline pa se posuše v nekaj dneh.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Podjetniški PREDPISI

OKTOBER 1972

PRILOGA HMELJARJA

ŠTEVILKA 4

Na podlagi 60. člena zakona o narodni obrambi in 120. člena Statuta podjetja je delavski svet Kmetijskega kombinata Hmezad na seji dne 30. 9. 1972 sprejel naslednji

PRAVILNIK

o organizaciji in izvedbi priprav za splošni ljudski odpor

1. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se določajo priprave in organizacija na področju obrambnih priprav v podjetju, pristojnosti organov podjetja in temeljne organizacije združenega dela ter posebne pravice in dolžnosti (pristojnost) delavcev v zvezi s pripravami za obrambo v primeru vojne ali neposredne vojne nevarnosti in reševanja zaradi hudih nesreč v mirnem času.

2. člen

Organizacija vojne proizvodnje in storitev se izvaja po načrtu vojne proizvodnje (vojni načrt).

Zaščita delavcev in premoženja se organizira in izvaja po načrtu za obrambo in zaščito ljudi in sredstev, v skladu z obrambnim razvojnim načrtom in načrtom organizacije civilne zaščite.

3. člen

Podjetje sodeluje tudi pri splošnih obrambnih pripravah, v skladu s razvojnimi in vojnimi načrti družbeno-političnih skupnosti.

4. člen

Pri izvajanju obrambnih priprav in reševanju ob hudi nesreči, morajo sodelovati vsi delavci podjetja, organi in strokovne službe, ki so določene s tem pravilnikom.

Za učinkovito opravljanje nalog s področja priprav in civilne zaščite so se dolžni usposablјati vsi delavci. Podjetje zagotavlja potrebna sredstva za opremo, orožje, za organizacijo izobraževanja in druge potrebe.

5. člen

Člani (pripadniki) civilne zaščite in terito-

rialne obrambe podjetja sodelujejo pri reševanju ljudi in premoženja v vojnem času ali ob hudi nesreči v podjetju; na zahtevo pristojnega organa družbeno-politične skupnosti pa tudi izven podjetja.

6. člen

V primeru vojne ali neposredne vojne nevarnosti ukrepa podjetje in delavci po vojnem načrtu podjetja in ukazih družbeno-političnih skupnosti.

II. VRSTA PRIPRAV

7. člen

Obrambne priprave podjetja obsegajo:

1. izdelavo vojnega načrta in obrambnega razvojnega načrta podjetja ter njuno usklajevanje z načrti družbeno-političnih skupnosti;
2. priprave za proizvodnjo in opravljanje storitev v vojni;
3. organiziranje, oboroževanje, opremljanje ter pouk enot teritorialne obrambe;
4. organiziranje, opremljanje ter pouk enot civilne zaščite;
5. izvajanje ukrepov za zaščito in reševanje;
6. strokovno usposabljanje svojih kadrov za delo v vojnih razmerah;
7. zagotavljanje potrebnih finančnih in materialnih sredstev za obrambne priprave ter za delo in obrambo v vojni;
8. druge priprave, ki so potrebne ali so naložene podjetju s predpisi oziroma ustreznim načrtom družbeno-politične skupnosti.

8. člen

Varstvo pred hudimi nesrečami.

Odbor za splošni ljudski odpor določi na predlog strokovne službe za varstvo pri delu:

1. v katerih temeljnih organizacijah združenega dela obstoja potencialna nevarnost večjih nesreč;
2. dodatno usposabljanje članov civilne zaščite te organizacije združenega dela.

Specialne ekipe civilne zaščite podjetja, ki so formirane po nalogu družbeno-politične skupnosti, sodelujejo izven podjetja ter se dodatno usposablјajo v skladu z načrti teh organov.

III. PRAVICE IN DOLŽNOSTI ORGANOV UPRAVLJANJA PODJETJA

9. člen

Delavski svet podjetja ima zlasti naslednje pristojnosti na področju narodne obrambe in varstva pred hudimi nesrečami:

1. sprejme razvojni načrt priprav za splošni ljudski odpor in civilno zaščito podjetja ter program financiranja;
2. odloča o združevanju sredstev z družbeno-političnimi skupnostmi in drugimi delovnimi organizacijami za zadovoljitev obrambnih potreb, ki so skupnega pomena;
3. ustanovi odbor za splošni odpor, imenuje in razrešuje njegove člane;
4. ustanavlja enote teritorialne obrambe;
5. imenuje člane štaba civilne zaščite;
6. odloča o drugih zadevah iz tega področja v skladu z zakonskimi predpisi.

10. člen

Odbor za splošni ljudski odpor skrbi za hitro in učinkovito izvajanje obrambnih priprav v podjetju, zlasti pa:

1. sprejme vojni načrt podjetja;
2. pripravi in predlaga delavskemu svetu obrambni razvojni načrt podjetja ter načrt za varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami;
3. vodi in usklajuje konkretne obrambne priprave podjetja, enot teritorialne obrambe, enot civilne zaščite ter programira in organizira ustrezen strokovni pouk;
4. usklajuje z občinskim svetom za narodno obrambo, upravnim organom za gospodarstvo, upravnim organom za narodno obrambo ter organi za narodno obrambo drugih delovnih organizacij organizacijska vprašanja, ki so skupnega pomena za narodno obrambo ter druga vprašanja s tega področja, ki izhajajo iz kooperacijskih in integracijskih odnosov;
5. skrbi za izvedbo ukrepov pripravljenosti ob neposredni vojni nevarnosti in za izvedbo posebnih ukrepov v vojni;
6. odloča o mobilizaciji delavcev podjetja ter o uporabi enot teritorialne obrambe in civilne zaščite;
7. razporeja delavce v enote teritorialne obrambe podjetja, v enote civilne zaščite podjetja, v vojni ali ob neposredni nevarnosti pa obveznike delovne obveznosti na konkretna dela oziroma delovna mesta;
8. organizira seznanjanje delavcev s konkretnimi dolžnostmi v vojni;
9. predlaga delavskemu svetu in drugim organom upravljanja ustrezne ukrepe za razvoj in izpopolnjevanje obrambnih priprav;
10. ustanavlja enote civilne zaščite ter skrbi za njihovo opremljanje in strokovni pouk;
11. je odgovoren za pravilno izbiro oseb za zaupna dela pri obrambnih pripravah.

Glavni direktor je po svojem položaju predsednik odbora za splošni ljudski odpor.

Upravitelj vojnega načrta podjetja je član odbora za splošni ljudski odpor.

11. člen

Glavni direktor v okviru pooblastil na področju obrambe opravlja zlasti naslednje naloge:

1. vodi izvajanje obrambnih priprav;
2. daje naloge odgovornim vodjem enot in strokovnih služb za izvajanje obrambnih priprav ter preventivnih ukrepov za preprečevanje hudih nesreč;
3. skrbi, da se pravočasno izvedejo sklepi delavskega sveta in odbora za splošni ljudski odpor, kakor tudi predpisi družbeno-političnih skupnosti s področja narodne obrambe;
4. ob hudi nesreči, neposredni vojni nevarnosti ali v vojni samostojno odloča o mobilizaciji delavcev podjetja ter o uporabi enot civilne zaščite in teritorialne obrambe, če se ne more takoj sestati odbor za splošni ljudski odpor;
5. zastopa podjetje v zadevah splošnega ljudskega odpora in sodeluje s pristojnimi organi družbeno-političnih skupnosti;
6. imenuje upravitelja vojnega načrta podjetja;
7. nadzira izvajanje obrambnih priprav v podjetju;
8. sporoča delavskemu svetu in organom družbeno-političnih skupnosti o stanju obrambnih priprav podjetja;
9. neposredno takoj ukrepa, če ugotovi, da delavec ne izvaja nalog s področja narodne obrambe.

Direktor lahko v soglasju z odborom za splošni ljudski odpor podjetja pooblasti drugega delavca za izvedbo posameznih opravil s področja splošnega ljudskega odpora, ki so v njegovi pristojnosti, oziroma določi delavca, ki ga zastopa pri vseh opravljenih s tega področja.

12. člen

Upravitelj vojnega načrta, oziroma delavec, ki ga določi direktor, opravlja na področju ljudskega odpora v podjetju zlasti naslednje zadeve:

1. vodi administrativno-tehnično evidenco vseh dokumentov iz področja zadev narodne obrambe, civilne zaščite in ažuriranje načrtov in druge dokumentacije;
2. neposredno sodeluje pri izdelavi vojnega in razvojnega načrta obrambnih priprav podjetja ter njuno usklajevanje z načrti družbeno-političnih skupnosti;
3. v skladu z načrtom organizacije civilne zaščite in enot teritorialne obrambe predlaga člane enot in ekip in vodi ažurno evidenco;
4. vodi evidenco opreme in skrbi za pravilno hrambo — vskladiščenje;
5. poroča direktorju in odboru za splošni ljudski odpor o izvrševanju nalog in problematikah na tem področju.

IV. PRAVICE IN DOLŽNOSTI ORGANOV UPRAVLJANJA TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA

13. člen

Svet temeljne organizacije združenega dela ima na področju obrambnih priprav in varstva pred hudimi nesrečami zlasti naslednje pristojnosti:

1. imenuje komisijo za splošni ljudski odpor v temeljni organizaciji združenega dela v skladu z načrtom organizacije obrambnih priprav podjetja in sklepa odbora za splošni ljudski odpor;
2. odloča o potrebnih sredstvih za izvedbo obrambnih priprav v temeljni organizaciji združenega dela po načrtu podjetja in načrtih družbeno-političnih skupnosti;
3. odloča o drugih zadevah iz tega področja v skladu z zakonskimi predpisi, nalogah pristojnih organov družbeno-političnih skupnosti in iz pristojnosti odbora za splošni ljudski odpor podjetja, če ta tako sklene.

14. člen

Komisija za splošni ljudski odpor v temeljni organizaciji združenega dela neposredno izvaja naloge temeljne organizacije združenega dela na področju obrambnih priprav in varstva pred hudimi nesrečami, predvsem pa:

1. razporeja delavce v enote civilne zaščite v temeljni organizaciji združenega dela;
2. usklajuje in izvaja naloge na področju obrambnih priprav in civilne zaščite po načrtih podjetja, temeljne organizacije združenega dela in politične-teritorialne skupnosti;
3. neposredno vodi in usmerja delo enot civilne zaščite v temeljni organizaciji združenega dela in izvaja naloge, kot so določene za štab civilne zaščite podjetja (23. člen).

Direktor temeljne organizacije združenega dela je po svojem položaju predsednik komisije za splošni ljudski odpor.

15. člen

Direktor temeljne organizacije združenega dela ima na področju obrambnih priprav naslednje pristojnosti:

1. vodi in izvaja obrambne priprave v temeljni organizaciji združenega dela in daje naloge za preventivne ukrepe za preprečevanje hudih nesreč;
2. izvaja sklepe sveta temeljne organizacije združenega dela in komisije za splošni ljudski odpor, kakor tudi naloge in predpise družbeno-političnih skupnosti s področja narodne obrambe;
3. ob hudi nesreči, neposredni vojni nevarnosti ali v vojni, samostojno odloča o mobilizaciji delavcev temeljne organizacije združenega dela ter uporabi enot civilne zaščite, če se ne more sestati komisija za splošni ljudski odpor;

4. zastopa temeljno organizacijo združenega dela v zadevah splošnega ljudskega odpora in sodeluje s pristojnimi organi družbeno-političnih skupnosti;
5. vodi administrativno-tehnično evidenco vseh dokumentov iz področja narodne obrambe, civilne zaščite in druge dokumentacije v temeljni organizaciji združenega dela;
6. v skladu z načrtom organizacije civilne zaščite in enot teritorialne obrambe predlaga člane enot in ekip in vodi evidenco;
7. vodi evidenco opreme in skrbi za pravilno hrambo — vskladiščenje;
8. poroča organom podjetja, svetu temeljne organizacije združenega dela in družbeno-politični skupnosti o izvrševanju nalog in problematiki o stanju obrambnih priprav v temeljni organizaciji združenega dela.

Direktor temeljne organizacije združenega dela lahko v soglasju s komisijo za splošni ljudski odpor pooblasti drugega delavca za izvedbo posameznih opravil in ga zastopa v poslih s področja splošnega ljudskega odpora.

Za vodenje administrativno-tehnične evidence dokumentov s tega področja in izvajanje določenih opravil, lahko direktor temeljne organizacije združenega dela določi delavca, ki bo to izvajal v njegovem imenu.

V. POSEBNE DOLŽNOSTI DELAVCEV

16. člen

Delavci podjetja imajo, razen z zakonom in drugimi predpisi določene še naslednje pravice in dolžnosti na področju narodne obrambe:

1. da izvajajo določene priprave za prehod na vojno proizvodnjo in za delo v vojni;
2. da se udeležuje pouka, vaj in drugih oblik strokovnega usposabljanja na področju narodne obrambe;
3. da izvajajo predpisane zaščitne ukrepe;
4. da se udeležijo reševanja ob hudi nesreči in pri odstranjevanju škodljivih posledic takšne nesreče;
5. da se v vojni ali ob neposredni vojni nevarnosti, če niso dobili vpoklica v JLA, zglasijo takoj na določeno delovno mesto;
6. da prijavijo pristojnemu organu spremembo prebivališča in druge spremembe, ki so pomembne za narodno obrambo.

17. člen

Neizpolnjevanje dolžnosti iz prejšnjega člena pomeni hujšo kršitev delovne dolžnosti.

VI. ENOTE IN SLUŽBE SPLOŠNEGA LJUDSKEGA ODPORA

Enote teritorialne obrambe

18. člen

Zaradi oborožene obrambe pred napadalcem in zavarovanja podjetja pred sovražno aktivnostjo se ustanovi enota teritorialne obrambe podjetja, če je v načrtu občine ali širše družbeno-politične skupnosti tako določeno.

19. člen

Organizacijo, sestavo in oborožitev enote iz prejšnjega člena določi odbor za splošni ljudski odpor, če ni že določena z načrtom občine ali širše družbeno-politične skupnosti.

20. člen

Orožje in oprema za teritorialno enoto se nabavlja pri pristojnih organih družbeno-politične skupnosti in na predpisan način iz razpoložljivih finančnih sredstev podjetja.

Enota in štab civilne zaščite

21. člen

Za zaščito in reševanje delavcev in materialnih dobrin pred vojnimi akcijami in hudimi nesrečami se ustanovijo enote in štab civilne zaščite, organizacijo in opremo enot, določi odbor za splošni ljudski odpor podjetja.

Na zahtevo pristojnega občinskega organa za splošni ljudski odpor se ustanovijo specializirane enote civilne zaščite.

22. člen

Odbor za splošni ljudski odpor določi, katere temeljne organizacije združenega dela morajo ustanoviti svoje enote civilne zaščite.

Na podlagi 80. člena Temeljnega zakona o delovnih razmerjih, 120. in 234. člena Statuta podjetja je delavski svet na seji dne 30. 9. 1972 sprejel

PRAVILNIK

o spremembi in dopolnitvi Pravilnika o delitvi osebnih dohodkov

1. člen

V 28. členu se v prvem odstavku vstavi naslednje besedilo:

»a) za dodatna znanja«, ostale točke postanejo b), c), č), d), e), f), g). V drugem odstavku se spremenijo točke a), b) in c) v b), c) in č).

2. člen

Doda se novi 28. člen, ki se glasi:

»Za dodatna znanja pripada delavcu — skladno z določili Metodologije za določanje obračunske osnove in dodatkov za dodatno znanje delavca — ustrezen dodatek v odstotkih od obračunske postavke:

- a) za znanje tujega jezika
 - popolno znanje 4 %
 - aktivno znanje 2,5 %
 - pasivno znanje 1 %
- b) za dodatno šolsko znanje iz stroke, zahtevane za delovno mesto, ki ga

V organizacijah združenega dela, za katere po načrtu organizacije civilne zaščite podjetja ni predvideno, da imajo svoje enote, se delavci vključijo v enote civilne zaščite pri krajevni skupnosti.

23. člen

Za organizacijo in vodenje enot civilne zaščite ter za operativno vodenje reševanja ob hudih nesrečah, se ustanovi štab za civilno zaščito.

Naloge štaba so zlasti naslednje:

1. sprejme načrt svojega dela;
2. proučuje in organizira enote civilne zaščite ter predlaga odboru potrebne ukrepe;
3. določa organizacijo in opremo enot in predlaga odboru za splošni ljudski odpor razporeditev delavcev v enote civilne zaščite;
4. skrbi za pouk in usposabljanje članov enot civilne zaščite in po potrebi organizira praktične vaje;
5. skupaj s službo varstva pri delu predlaga preventivne ukrepe za preprečitev ali ublažitev hudih nesreč;
6. organizira in neposredno vodi akcije reševanja;
7. poroča odboru o delu štaba in organizacije civilne zaščite.

VII. KONČNE DOLOČBE

24. člen

Pravilnik velja osmi dan po objavi. Izvirnik pravilnika se nahaja v tajništvu organov upravljanja.

Zalec, 30. 9. 1972

Predsednik DSP
Jureš Anton

delavec zaseda:

- magister znanosti
- specialist (končana III. stopnja 5 %
- doktor znanosti 10 %
- c) za specialna znanja:
 - za izpit iz zunanje trg. poslovanja 1 %
 - za izpit iz deviznega poslovanja 1 %
 - za pravosodni izpit 2,5 %
 - za znanje enega program. jezika 1 %

3. člen

V 72. členu se doda 3. odstavek, ki se glasi:

»Delavcu, ki mora prenočiti na službenem potovanju, katerih stroškov ne opravičuje z računom, se prizna prenočnina v znesku 30 din brez predložitve računa.

4. člen

Sprememba pravilnika velja osmi dan po objavi, uporablja pa se pri obračunu osebnih dohodkov od 1. januarja 1972 dalje.

Pravilnik se objavi v internem glasilu »Hmeljar«.